

PASILLI

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI

Osa-aikaista todellisuutta - Pääluottamusmiehen palsta - Tuntipalkkaisten vuosilomapalkka - Työstä ja vähän suojelustakin - Göteborgia ja Genova ja edustuksellista demokratiaa - Kommentteja työsuojelun toimintaohjeista - Mihin puhalletaan? Yhteiseen hiileenkö? - Mietteitä viikon mietteestä - Pelleily riittää, asiallisuutta kaivataan työsuhteisiin - Viisautta Voutilan malliin - Organisaatiouudistus raskaassa tuotannossa - Tähän on tultu - 95 vuotta sitten, Laukon torpparit - Tähtenlentoja Postikeskuksessa - Appisjoen aarretarina - Pingistä

3. 2001

SISÄLTÖ

Pääkirjoitus - Osa-aikaista todellisuutta	Kari Pihlaviita	s. 3
Päluottamusmiehen palsta	Hannu Sojakka	s. 4
Tuntipalkkaisten vuosilomapalkka	Esa Vilkuna	s. 4
Työstä ja vähän suojelustakin	Mikko Poutanen	s. 5
Göteborgia ja Genova ja edustuksellista demokratiaa	Teuvo Pykönen	s. 6
Kommentteja työsuojelun toimintaohjeista	Teuvo Pykönen	s. 8
Mihin puhalletaan? Yhteiseen hiileenkö?	Päiviö Repo	s. 10
Mietteitä viikon mietteestä		s. 10
Nimim. Pelleily riittää, asiallisuutta kaivataan työsuhteisiin		s. 11
Viisautta Voutilan malliin	Jouni Kaiponen	s. 11
Organisaatiouudistus raskaassa tuotannossa	Pasi Poussu	s. 12
Tähän on tultu	Lasse Nevalainen	s. 12
Vastauksia Lasselle		s. 13
95 vuotta sitten, Laukon torpparit	Oiva Varjos	s. 14
Elävänä eläkkeelle	Kari Pihlaviita	s. 15
Tähdenlentoja Postikeskuksessa	Black Hole	s. 16
Appisjoen aarretarina	Oiva Varjos	s. 18
Pingistä		s. 20

PASILLI

No 3.2001 16.vuosikerta

Päätoimittaja: Kari Pihlaviita, puh 050 355 2013
kpihlavi@pp.htv.fi

Toimitussihteeri: Juhani Kaskimies, puh 040 768 0977,
041 518 8152 tai 09-857 24 98
juhani.kaskimies@pp.inet.fi

pasilli.fi : Raine Ahonen 050 585 1986
hifi@pp.nic.fi

POSTILIITON PASILAN OSASTON LEHTI
PL 25, 00231 HELSINKI

Palautteen ja seuraavaan lehteen tarkoitetun aineiston voi lähettää yllä olevaan osoitteeseen, jättää Pasilan lajittelukeskuksen pääsisäänkäynnin Pasilli-laatikoon, jättää luottamushenkilöille edelleen toimitettavaksi, luottamusmiesshuoneeseen Pasilassa ja Voutilassa tai lähettää toimitussihteerille.

Nimimerkillä julkaistavaksi tarkoitettuun aineistoon on liitettävä normaalin käytännön mukaisesti lähettäjän nimi, joka jää toimituksen tietoon.

AINEISTO SEURAAVAAN LEHTEEN VIIMEISTÄÄN 12.10.2001.

EDITA 2001

OSA-AIKAISTA TODELLISUUTTA

Miltä Sinusta tuntuisi, jos olisit - juuri päättyneen opiskelun jälkeen - ensimmäisessä oikeassa työpaikassa ja erinomaisesti menneen koeajan jälkeen Sinut irtisanottaisiin tuotannollisista syistä, alkavaan lamaan vedoten. Tai jos olisit suunnitellut miellyttävän kesäohjelman tarkkaan ennakoitujen tulojesi mahdollistamissa kehyksissä ja saisitkin yllättäen tuhansia markkoja vähemmän rahaa käyttöösi. Järkyttäviä henkilökohtaisia taloudellisia ja moraalisia shokkeja. Edellinen tapahtui tyttärelleni (ja kolmelle muulle nuorelle) eräässä kirjapainoalan suurehkossa yrityksessä. Jälkimmäinen on ollut heinäkuista todellisuutta monen Postin osa-aikaisen kohdalla.

Molemmat esimerkit osoittavat, kuinka työntekijöistä, ihmisistä piittaamatonta työnantajien toiminta tällä hetkellä on. Tyttäreni irtisanominen on riitautettu ja asianosaiset edunvalvojat ovat ryhtyneet toimenpiteisiin oikeudenmukaisuuden toteuttamiseksi. Ehkä hän saa jonkinlaisen hyvityksen tultuaan kaltoin kohdelluksi.

Oikeutta etsivät tietysti myös ne Postin osa-aikaiset, joiden lomapalkka ei ollut odotetun suuruinen. Mutta suureksi hämmästyksekseen ja järkytyksekseen he saivatkin todeta, että mitään "vääryyttä" ei ollut tapahtunut. Menettely oli täysin työnantajan ja Postiliiton solmiman työehtosopimuksen mukainen. Merkillinen tilanne. Vaikka vääryyttä ei ollutkaan tapahtunut, oikeus ei kuitenkaan ollut toteutunut.

Postiliitto on myöntänyt virheensä. Sopimusneuvottelijat eivät olleet tietenkään tarkoittaneet, että työehtosopimuksen ko. kohdan perusteella meneteltäisiin, niinkuin on menetelty. Työnantaja vain ilkeän ahneesti toteutti sopimukseen syntyneen "säästömahdollisuuden". No, erehdys on korjattu. Vääryyden oikaisemisen hintana on ollut "koko tessin piirissä oleva väkeä koskeva heikennys". Onko sekään nyt ihan oikein!

Oikeus ei ole kuitenkaan toteutunut niiden kohdalla, jotka ovat menettäneet viime maaliskuussa päättyneen lomanmääräytymisvuoden perusteella laskettua lomapalkkaansa. Mehän elämme oikeusvaltiossa. On ymmärrettävää, ettei monelle heistä riitä, edunvalvojien anteeksi-pyyntö ja ettei tulevaisuudessa tämänkaltaista vääryyttä enää voi tapahtua. He kysyvät, onko tämä nimenomainen työehtosopimuksen kohta pätevä Suomessa noudatettavan lainsäädännön kannalta.

Koska Postiliitto on vilpittömästi pyrkinyt toteuttamaan jäsenistönsä etua solmimalla kyseisen työehtosopimuksen ja Posti Oy vilpillisesti tulkinnut tämän työehtosopimuksen kyseessä olevaa kohtaa - tietäen sen asettavan työntekijät eriarvoiseen asemaan, olisi tällä selvitystyöllä myös edunvalvonnallista merkitystä. Ja imagomerkitystä sillä olisi varmasti!

Kari Pihlaviita

PÄÄLUOTTAMUSMIEHEN PALSTA

Syksy saa, koulut alkavat ja kesälomat ovat taakse jäänyttä elämää. Heinäkuu oli ilmojen puolesta parasta aikaa, mutta kiva on loma muinakin aikoina, voi keskittyä muuhunkin, kuin työharrastuksiin. Kiertelin Suomea ja kävin vieraanvaraisen veljeskansamme luona Unkarissa. Matkailu nääs' avartaa sanovat viisaat. Ehdin vähän "nikkaroida" kotiakin ja nyt näyttää, että vuoden kestänyt remontti alkaa olla siellä ohitse, onneksi.

Kesä ei ollut luottamushenkilöille lekottelua. Toukokuussa Postiliiton liittokokouksessa saimme puheenjohtajaksemme Tampereen kasvatin Esa Vilkun. Siellä valittiin nelivuotiskaudeksi liittohallituksen ja valtuuston edustajat. Esittämämme Pasilan osaston edustajat tulivat valituiksi. Käsiteltiin myös ammattiosastojen kokoukselle tekemät aloitteet ja muut sääntömääräiset asiat. Elokuun lopulla Postiliiton liittohallituksen kokouksessa täytettiin myös käsittely- ja kuljetushenkilöstön valtakunnallisen pääluottamusmiehen paikka, joka jäi Esalta. Siihen valittiin ts-valtuutettu Jarmo Niemi Suomen Turuust'. Postia liittokokouksen jälkeen hoitanut Juha Öhman jatkaa käsittely- ja kuljetushenkilöstön valtakunnallisena varapääluottamusmiehenä.

Kesällä pohdimme edunvalvontajoukkueemme kanssa monia ajankohtaisia asioita ja parannusehdotuksia. Pasilassa parhaillaan työn alla olevassa organisaatiomuutoksessa työnantaja selkeyttää vastuita, perustamalla saapuvan lajittelun tuotantoyksikön. Sen vastuulle tulee mm. osa kirje- ja raskaanpostin yö- ja viikonlopputoiminnoista. Asiakaspalausten käsittely siirtyy Erityispalveluiden - tulevan Lisäarvopalveluiden - hoidettavaksi. Pientyöryhmät ovat parhaillaan työstämässä ja selvittelemässä siirtyviä toimintoja ja noin 160 henkilön siirtoa koskettavia asioita. Hankkeesta tiedetään enemmän Pasillin ilmestyttyä.

Määräaikaiset palvelussuhteet ovat vähentyneet huomattavasti Pasilassa, Voutilassa ja Ulkissa. Tekemistä vielä riittää, jotta homma saadaan 01.06.2001 voimaan tulleen uuden Työsopimuslain edellyttämiin puitteisiin.

Työnantajan tulkinnan takia tehdyt muutokset tuntityöläisten lomarahana ja -palkan laskentaperusteisiin aiheuttivat työntekijöille taloudellisia menetyksiä. Luottamusmiehet ja Pasilan osaston toimikunta kävivät Postiliitossa selvittämässä syntyneitä sotkia ja joitakin korjauksia saatiin laskentaperusteisiin jo tämän kesän osalta. Tilanne korjaantuu ja normalisoituu ensi vuonna.

ESA VILKUNA

Postiliiton puheenjohtaja

TUNTIPAKKAISTEN VUOSILOMAPALKKA

Kuluvan kesän lomapalkat ovat herättäneet keskustelua. Ongelma on koskenut tuntipalkkaisia. Käytännössä siis käsittelyn kosa-aikaisia työntekijöitä ja varhaisjakajia. 10.3.2000 allekirjoitetulla tes:lla on sovittu tuntipalkkaisten osalta yhtenäisestä loma-ajan palkan laskentatavasta (8.5 – 16.5 % lomanmääräytymisvuoden ansiosta). Käytännössä ns. 14:sta päivän laskentasääntö lomapalkan perusteena poistui, sen sijaan loman ansaintaperusteena se säilyi. Varsin pian työnantaja alkoi väittää, että huomioon tulisi ottaa vain työssäoloajan palkka.

2.10.2000 on allekirjoitettu neuvottelumuistio, jossa täsmennetään mukaan laskettavia eriä. Tarkoituksena on (meillä) ilmeisesti ollut, että näin saatava palkka jaettaisiin reaalisilla työpäivillä. Tämä ei kuitenkaan tekstistä ilmene. Käytännössä siis esim. sairausloma ja erilaiset vanhempain vapaat kylläkin kerryttävät lomaa, mutta eivät lomapalkkaa! Työnantaja alkoi toimia tismalleen tekstin mukaisesti keväällä. Osalle väestä oli "uusia" lomiam annettu vanhan tulkinnan mukaisesti ja näistä esitettiin takaisin perintävaateita.

Työnantajan tulkinta oli selvästi vuosilomalain hengen, mutta ikävä kyllä ei kirjaimen, vastainen. Vuosilomalaissa on selkeästi todettu, että lomapalkasta voidaan valtakunnallisella työehtosopimuksella sopia laista poikkeavasti.

Asiasta on sovittu uudella tavalla 27.6.2001 allekirjoitetulla tes-pöytäkirjalla. Pöytäkirjalla on sovittu 1.4.2001 jälkeen ansaitun loman osalta varsin tyydyttävän tasoisesta ratkaisusta. Sairauspoissaolot ja muut vastaavat poissaolot kartuttavat vuosiloma-ajan palkkaa. Positiivista on kaikkien tuntipalkkaisten siirtyminen saman, 35 tuntia / kuukausi, loman ansaintasäännön piiriin. Täyden lomanmääräytymisvuoden ansainta on siis aiempaa helpompaa.

Nämä säännökset koskevat kuitenkin vasta ensi kesän lomiam. Edellisenä lomanmääräytymisvuonna ansaittujen lomien osalta ratkaisu sisältää vain karkeimpien kohtuuttomuuksien oikaisun. Syyskuun loppuun mennessä oikaistaan äitiysvapaa-ajan, perhevapaan tai yli kahden kuukauden palkallisen sairausloman aiheuttamat vääristymät.

Ratkaisun hintana on koko tessin piirissä olevaa väkeä koskeva heikennys. "Ylimääräinen" palkallisen sairausloman

jälkeinen 90 päivän vuosiloman ansainta (TES 34§ 2. b) poistuu 1.4.2002 alkaen. Tämän työehtosopimuskauden aikana pidettäviä lomia heikennys ei siten vielä koske.

Tämän kesän osalta sairauspoissaolojen osalta syntyy siis selkeää lomapalkan alentumista. Pasilassa lomapalkkaan kytkeytyy myös toinen, tästä poikkeava probleema. Vuosilomalain henki on se, että loma-ajalta maksetaan työssäolo-ajan palkkaa. 14:sta päivän laskentasääntö toimii siten, että todellisena työaikana ansaittu palkka jaetaan todellisilla työpäivillä ja saadusta summasta muodostuu kerrointen kautta loma-ajan palkka. Tästä aiheutui se, että kuukausipalkasta luopumisen jälkeen, saman tuntimäärän tehneillä ihmisillä oli erisuuruinen loma-ajan palkka, joka on ollut riippuvainen siitä monelleko työpäivälle tunnit ovat jakautuneet.

Viitenä päivänä viikossa työskennelleet saivat tällä säännöllä osapuilleen työssäoloajan palkkaa, kuutena päivänä (varhaisjakelu) työskennelleet liian pientä ja neljänä päivänä viikossa työskennelleet selkeästi työssäoloaikaa suurempaa palkkaa. Ei tämäkään nyt ollut oikein vuosilomalain hengen mukaista...

14:sta päivän säännön poistuminen aiheuttaa siis pysyviä muutoksia lomapalkassa, molempiin suuntiin. Oleellista on se, että ensi vuonna lomapalkka vastaa kaikilla osapuilleen työssäoloajan ansiota. Ollaan siis tavallaan samassa tilanteessa kuin aiemmin kuukausipalkkaisina. Toki sillä erotuksella, että lisätyöt vaikuttavat täysipainoisesti lomapalkkaan.

Jo aiemmin 35-tunnin säännöstön piirissä olleiden osalta tehdyt ratkaisut ovat sairaus- ja vanhempainlomien osalta lomapalkkaa kasvattavia.

Lopuksi täytyy suoraan sanoa, että viime syksynä on tapahtunut selvä väärinkäsitys, josta ei tämän kesän osalta ole päästy irti millään laillisella keinolla. Tämä ei ole Postiliitolle kunniaksi, mutta vielä vähemmän se on sitä työnantajalle.

Mikko Poutanen
ts-valtuutettu,
Pasila

TYÖSTÄ JA VÄHÄN SUOJELUSTAKIN

Posti oy:n osavuositulos on julkaistu ja tulos on aivan kelvollinen. Pääkonttorista tulee silti yhä uusia säästövaatimuksia, joilla ei ole mitään järjellistä yhteyttä tämän päivän elämän kanssa. Jo ensimmäisen vuosipuoliskon investoinnit veivät 30 miljoonaa ja se on luonnollisesti poissa voitoista. Palkkakustannukset ovat kuitenkin viime vuoteen verrattuna Pasilassa pienemmät, vaikka lähetysmäärät ovat pysyneet ennallaan. Tämä yhtälö merkitsee vain sitä, että entistä pienempi porukka saa työtaakan hoitaakseen.

Ilmassa voi aistia suorastaan paniikinomaista säästövimmaa. Postikeskuksen rakennus kuluu käytössä ja jo pidemmän aikaa on ollut nähtävissä, että vain tarpeellisimmat korjaustyöt toteutetaan. Murinaa on aiheuttanut, eikä syyttä, hallintorakennuksen taso. Moni on katkerana seurannut sen valmistumista ja tehnyt vertailuja siitä, missä säästetään ja huomannut säästöjen kohteen olevan omissa työtiloissaan. Huolta saa kantaa myös työrajoitteiden määrän kasvun takia. Se muodostuu ongelmaksi jo siksi, että työnkierto on vaikeaa työn yhä pienempiin osiin pilkkomisen takia. Ongelma on samoin raskaan postin rullakkopula. Töitä pitäisi tehdä, vieläpä laadukkaasti, ilman tarvittavia työvälineitä. Tämä on seurausta kuljetuksen yhtiöittämisestä. Tyhjen rullakoiden ja häkkien kuljettaminen maksaa, eikä kukaan halua kustannuksia itselleen. Tämä on sitä markkinataloutta.

Tietysti voimme miettiä, onko tämä säästövimma vain keino Postin pörssikuntoon saattamiseksi?

Syyskuun neljäntenä sain tiedon tapaturmalautakunnan ammattitautipäätöksestä. Kyseessä oli lajittelukoneella työskentelyn aiheuttama, käsien olkaluun ulomman sivunastan tulehdus. Sampo Teollisuusvakuutus ei pitänyt sitä ammattitautiasetuksen edellyttämällä tavalla työstä johtuvana, eikä myöntänyt tapaturmavakuutuslain mukaista korvausta. Tapaturmalautakunta oli toista mieltä ja määräsi Sampo Teollisuusvakuutuksen lain mukaiseen korvaukseen. Lautakunta totesi perusteluissaan, että vaivan on aiheuttanut tavan takaa toistuva ja yksipuolinen, taikka työntekijälle outo liike ja katsoi esitetyn selvityksen valossa, että kysymyksessä on fyysisen tekijän aiheuttama ammattitauti. Samana päivänä ilmestyneessä Postitorvi-lehdessä oli lähes identtinen kuvaus erään postitoimipaikan palvelumyyjän tapauksesta, jossa tapaturmalautakunta määräsi Sampo Teollisuusvakuutuksen maksamaan lain mukaisen korvauksen. Toivottavasti tällaiset ratkaisut pakottavat työnantajan päättäjät uuteen ajatteluun, sellaiseen, jossa työn ja työtapojen on muututtava ja sopeuduttava, ei ihmisten.

Lähestyin Amican yhdyshenkilöä, kun ruoka pääsi loppumaan Eväsrepusta. Syykin tähän selvisi. Se oli palkkapäivän aiheuttama joukkosyöpöttely, joka tyhjensi kaikki varastot. Yövuorolle varattujen automaattienkin tyhjyys selittyi, kun päivävuorolaiset, mokomat, ostivat nekin tyhjiksi jo kello neljännestä jälkeen. Kun Eväsreppu on kuitenkin auki yhdeksäntoista, niin tuntuisi varsin järkevältä täyttää automaattit vielä silloin.

Ajattelu saattaa aiheuttaa hikoilua oudokseltaan, mutta se ei satu.

GÖTEBORGIA JA GENOVAA JA EDUSTUKSELLISTA DEMOKRATIAA

Göteborgissa ja Genovassa mellakoitiin. Sitä ennen Seattlessa ja Prahassa. Kivet lensivät. Kahdessa G:ssa poliisi käytti kovia otteita ampumalla kohti ilman varoituslaukauksia. Genovassa Carlo Giulianin ampui kaksikymppinen asevelvollinen karabiniereeri-poliisi. Karabiniereeri oli ennen hommia ollut kunniavartiossa Mussolinin muistotemppelein avajaisissa. Pääministerit Pehrson ja britti Blair vaativat työrauhaa edustuksellisesti valituille valtionpäämiehille huippukokousten aikana. Mihin onkaan menty, kun nuoret häiritsevät isokenkäisiä?

Taloutta

Maailmankaupan potti tavaroiden ja palveluiden viennissä vuonna 1999 oli n. seitsemän triljoonaa dollaria (7 000 000 000 000 \$). Länsi-Euroopan osuus oli n. 3000 miljardia dollaria, jossa tuonti ja vienti jokseenkin tasapainossa. Aasian osuus viennissä 1 800 miljardia ja tuonnissa 1 600. Pohjois-Amerikan osuus tuonnissa 1 470 ja viennissä 1 220 miljardia. Latinalainen Amerikka vienti ja tuonti vain 350 miljardin luokkaa ja Afrikka 150 miljardissa. Aasiasta tuodaan ja Pohjois-Amerikkaan tuodaan runsaasti enemmän kuin päinvastoin. Suoria sijoituksia ulkomaille tehtiin n. 15 tuhatta miljardia dollaria (15 000 000 000 \$).

Noin 500 suurinta monikansallista yritystä tekee neljä viidesosaa maailman kansainvälisestä kaupasta ja suorista ulkomaisista sijoituksista. Tätä vyyhtiä WTO, jolla on 142 jäsenmaata, yrittää "hallita" eli vapauttaa kauppaa. Kiina ehkä onnistuneiden olympialaisten jälkeen pääsee mukaan.

Läntisten suurten teollisuusmaiden johtajat ja Venäjä pitävät klubiaan G8:aa, viimeksi Genovassa. Klubista puuttuvat mm. Kiina ja Intia, kuten myös väkirikkaat Indonesia, Brasilia, Meksiko jne. Maailmallisia rahahanoja säätelevät Maailman pankki ja Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF).

Maailmankauppa on "johtavien länsimaiden" ja monikansallisten suuryritysten hallinnassa. Edes väestöluvullisesti ei ole suhteellisuutta. Raha määrää vallan, edes leikisti edustuksellista demokratiaa ei ole ellei ole pääomaa. Tämä on globalisaation pohja ja tausta.

Morkkis

Nykynuoret, sen johtavien maiden lapset, elävät verkostuneessa maailmassa. Ne, joilla on luku- ja ymmärrystaito sekä tietokone. Kännykkä ei vielä takaa omantunnon kolketta, että maailmassa on rikkaita, kuten hän itse ja köyhiä, joiden eteen pitäisi tehdä muuta kuin jättää pitsan tähteet "afrikan lapsille".

Niin sanottuja tiedostavia nuoria on aina ollut. Ennen nuoret menivät edustuksellisen demokratian vyyhtiin aikansa kansalaisliikkeissä riehuttuaan. Nyt edustuksellinen demokratia ei houkuta, koska se on hidas eikä toimi haluttuun suuntaan. Ei ole vaihtoehtoaakaan kapitalismille, kun sosialismin viimeiset linnakkeet Pohjois-Korea ja Kuuba eivät ole amerikkalaisten suosimia lomakohteita.

Edustuksellisessa demokratiassa toimivat yrittävät hakea kontaktia kansalaisliikkeisiin. Mutta heti ärähdetään kuten Esko Aho Erkki Tuomiojalle, joka on näkyvästi Attacissa mukana. Kansalaisliikkeet taas yrittävät saada keskusteluforummeja, jossa saisivat näkökantojaan tuotua päättäjille. On heti korjattava käsitys, että Göteborg ja Genova olisivat olleet vain rähisijöiden temmellyspaikkoja. Suurin osa oli tosissaan neljän seinän sisällä pohtimassa asioita - eikä putkassa tai tyrmässä. Provosoinnit ja provosoijat olivat erikseen. Se tietysti kiinnostaa tiedotusvälineitä, kun vallanpitäjät eivät halua asioista puhua oikeilla nimillä. Media on osa valtakoneistoa.

Ihmiselle voi tulla morkkis, kun ryhtyy ajattelemaan todellakin maapallonlaajuisesti, globaalisti. Tulee tekemisen pakko, jos oikeudentajua vielä sattuu olemaan. Lionsit ja rotarit harrastavat hyväntekeväisyyttä, niinkuin kirkot ja monet muutkin organisaatiot. Tällä paikataan huonoa omaatuntoa. Hyväntekeväisyydellä voidaan hetkellisesti auttaa akuuteissa ongelmissa, mutta rakenteita se ei muuta. Hyvää hyväntekeväisyyttä on katastrofiapu esim. Punaisen ristin tai Puolikuun keräykset. Varsinkin nyt, kun huopia, ruokaa ja muita tavaroita ostetaan paikan päältä eikä tueta länsimaista omaa teollisuutta.

Kehitysapu, jota valtiot harjoittavat on muuttumassa kehitysyhteistyöksi. Tällä paitsi säästetään rikkaiden maiden vähiä rahoja myös yritetään paikan päällä saada pysyvämpää muutosta. On muistettava, että niin kuin Suomessa on rikkaita ja köyhiä, niin ns. kehitysmaissa jako on rajumpi. Usein ns. köyhistä

maista puuttuu varakas keskiluokka kokonaan tai se on pieni väestömäärään verrattuna. Ei ole outoa, että apu saattaa mennä vääriin taskuihin kauempanakin kuin naapurimaissamme. Keräyksissä muuten organisaatio vie aina suurimman potin, joten kannattaa miettiä keräysorganisaation hyötysuhdetta - esim. kirkolla se on pieni; sen veroista Suomessa pari prosenttia menee diakoniaan, lisäkeräyksissä paremmin.

Jos todella haluaa globaalia muutosta, niin pitäisi tietää mihin suuntaan ja miten. Puuhasteluun on aina mahdollisuus ja iskeä päätään seinään ja sitten turhautua vetäytymällä omaan elämänsä yksityisyyteen. Kaikki nuoret eivät onneksi ole vielä näin tehneet.

Edustuksellinen demokratia

Vetäytymiselle on luotu loistava systeemi. Sen nimi on edustuksellinen demokratia. Minä annan valtuuden edustajalleni päättää puolestani ja nauttia puolestani vallasta. Olen hallintoalamainen. Näin kansalaisena. Työssä, jos sitä minulle suodaan, teen vastiketta vastaan jollekin joukolle lisää rahaa. Siinä myyn työvoimani, eikä minun tarvitse välittää muusta. Jos haluan etujani puolustettavan, liityn ammattijärjestöön ja annan siellä ammattitaitoisten hoitaa hommani. Näin helppoa.

Yksilö voi Suomessa äänestää edustajaa kunnanvaltuustoon, eduskuntaan, presidentiksi ja EU-parlamentaarikoksi. Nämä edustajat määräytyvät puolueiden kautta, joidenka jäseniä Suomessa on vähän. Ay-liikkeessä voi äänestää edustajansa luottamusmieheksi tai pääluottamusmieheksi ja ammattiosaston toimikunnan jäseniä. Siinäpä normaalin ihmisen äänestysmahdollisuudet tämän lehden lukijakunnassa. Yhtiökokouksissa meistä harva istuu vielä äänestämässä, kun palkankorotuksia ei vielä voi ottaa Posti Oyj:n osakkeina.

Toisaalta äänten vähyys ei tarkoita vaikutusvallattomuutta. Voi edustuksellisessakin demokratiassa oikeasti vaikuttaa, kun vain lobbailee ja tuntee verkoston. Asian täytyy olla tosin myös sen laatuinen, että jossain vaiheessa se muutenkin toteutuisi. Kielteisten muutosten estäminen on helpompaa kuin uusien myönteisten muutosten ajaminen.

Kansalaisliikkeiden kautta on todellakin mahdollisuus vaikuttaa helpommin kuin edustuksellista tietä. Toki niidenkin ajamat asiat jossain vaiheessa suoltuvat edustuksellisuuden myllyyn. Kansalaisliikkeillä on myös mahdollisuus herättää keskustelua asioista, joihin edustuksellinen demokratia ei ulotu. Taloudessa ei ole demokratiaa globaalisti eikä kansallisesti. Valtiollisestikin rahavaroin katsottuna esim. Suomessa iso kakku on demokratian ulkopuolella. Valtion budjetti pyörii 216 miljardin markan paikkeille, kun bruttokansantuote (BKT) viime vuonna oli 783 miljardia markkaa. Tietysti vielä kuntien budjetit täytyy laittaa edustuksellisen demokratian piikkiin. Mutta niin valtiolla kuin kunnillakin ns. liikkumavara budjeteissa on pieni, koska pakollisia menoja on reilut 90% budjeteista - ellei sitten päätetä yksityistä kokonaan sairaanhoito, koulut, julkinen liikenne jne.

Työnjohto-oikeus on pyhä demokratian ulkopuolinen asia. Ainoastaan yhteistyö työnantajien ja työntekijäjärjestöjen tai luottamushenkilöiden välillä on mahdollista. Henkilökohtaisesti näen ay-liikkeen eräänlaisena kansalaisliikkeenä, vaikka se onkin esim. Suomessa korporativismin osa eli valtiovallan ja työnantajien pyhässä allianssissa mukana keskusjärjestötasolla. Ja sitä kautta EU:n ja sen Keskuspankin vaikutusvallassa. Ja siitä taas maailmantalouden ja -kaupan orja. Useissa maissa ay-aktiiveja tapetaan kuin karpäsiä, kun ovat yltyneet vaatimaan työntekijöille parempia etuja tai järjestäytymistä. Jos työntekijäin edut olisivat vastaavat eri maissa, niin työvoimavaltaisella teollisuudella ei olisi syytä investoida ns. halvan työvoiman maihin. Toki ei ole raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden kускаaminenkaan ilmaista ja ekologista. Kansainvälisessä ay-liikkeessä on vielä paljon tehtävää, jotta se saavuttaisi vanhan kansainvälisen työväenliikkeen luonteen kansalaisliikkeenä. Ay-liikkeellä on suuri riski ryhtyä yhtä protektionistiseksi kuin kehitysmaiden kaupan esteiden purussa länsimaat ovat. Silloin ollaan kaukana työväenliikkeestä ja on aika valita luottamusmiesten sijalle luottamusvaltuutettuja.

Maailmantuskaan ja edustuksellisen demokratian ongelmiin kukin etsimme ratkaisumme itse. Sitä on länsimainen yksilön vapaus. Toisaalta pidetään huolta, että sananvapaus, yhdistymisvapaus, kokoontumisvapaus ja lakko-oikeuskin pysyvät paitsi meillä myös muilla. ■

Teuvo Pykönen

KOMMENTTEJA TYÖSUOJELUN TOIMINTAOHJELMASTA

Suomen Posti Oyj:n uusi henkilöstöjohtaja Tuike Karppinen lähestyi minua kirjeellä. Ensimmäinen kertaa näin kävi. Kirje oli otsikoitu ”Työsuojelupolitiikka ja työsuojelun toimintaohjelma” ja liitteenä oli työsuojelun toimintaohjelma päivätty 20.3.2001. Kirje oli päivätty 24.7. 2001. Mukavaa, että Postissa saa vielä fyysisiä kirjeitä. Kirje oli lähetetty kaikille esimiehille ja työsuojelun erityisvaltuutetuille, työsuojeluvaltuutetuille ja työsuojeluasiamiehille. Vaikka olen vain työsuojeluvaltuutetun toinen varamies niin kuuluin joukkoon. Mukava ele.

Saateista

Em. kirje oli saate 24-sivuiselle vihkoselle. Ensiksi ihmetytti saatteessa: politiikka -sana. ”Työsuojelupolitiikka ja toimintaohjelma sisältää ne päämäärät, periaatteet ja toimintatavat, joita johto edellyttää koko henkilöstön toteuttavan. Em. päämääriä, periaatteita ja toimintatapoja täydentävät yksiköiden omat yksityiskohtaiset vuosittain laadittavat työsuojelusuunnitelmat”, kirjoittaa Karppinen ja painottaa: ”Työsuojelutoiminnan hyvä toteuttaminen edellyttää työyksiköiden avoimuutta ja aktiivisuutta sekä näiden periaatteiden toteuttamisen ja seurannan sisällyttämistä työyksiköiden jokapäiväisiin toimintoihin”. Oikein hyvä - näin on käsky käynyt.

Politiikka -viittaus onkin konsernijohtaja Alhon saatekirjoitukseen viittaava. Työsuojelu on lakisääteistä yhteistoimintaa, josta sovitaan ja jossa vastuu on työnantajalla. Alho toteaa: ”Turvallisuuteen, terveellisyyteen ja viihtyvyyteen pyrittäessä ei saa olla eturistiriitoja”. Hienoa, enää ei työnantaja vetoa esimerkiksi talouden sanelemaan rajoituksiin. Kun Pasilan raskaan hallissa koodaajille vaadittiin kääntäjiä, silloinen tuotantopäällikkö totesi, ettei tuotanto enää kannata, jos työ tehdään terveellisesti ja turvallisesti. Työsuojelupiirin edustajat katsoivat silloin hiukan pitkään. Tarkastuksessa oli tuolloin kyse ammattitaudin aiheuttamasta työympäristöstä. No nyt Alhon ”työsuojelupolitiikka” -julistuksella ongelmat ovat mennyttä aikaa.

Vitsi - vitsi, kuten nykyään arkoja asioita heitellään. Alho toki toteaa ensimmäisessä kappaleessaan realiteetit: ”Posti-konsernin liiketoiminnan avainresurssi on osaava, kehityshakuinen, sitoutunut ja hyvinvoiva henkilöstö. Asiakastytyväisyyden ja taloudellisen tuloksen varmistavat siten työssään viihtyvät, siihen myönteisesti ja ammattimaisesti suhtautuvat työntekijät. Työsuojelutoiminnan tarkoituksena on parantaa näitä tuloksenteon perusteita.”

Hiukan säikäytti, kun henkilöstöjohtaja Karppinen vierailullaan Pasilassa heitti ajatuksen, että työsuojeluun liittyvissä toimenpiteissä tulee ottaa huomioon sijoitetun satsauksen hyöty mm. kuntoutustoiminnassa. Samoin hän varoitti liikaamista omaa pesää julkisuudessa. Toivottavasti hän ei tulkitse tätä kirjoitusta sellaiseksi.

Politiikka on yhteisiin asioihin vaikuttamista ja työsuojelu yhteistoimintaa. Kun konsulttina on markka tai euro niin eturistiriitoja ei voi välttää.

Työsuojelun toimintaohjelmasta

Itse toimintaohjelma - siis konsernitasoinen - on pykälien mukaan laadittu. Liitteinä siinä ovat yritysturvallisuuspolitiikka-, ympäristöpolitiikka- ja työsuojelun yhteistoimintasopimus-osiot. Ohjelmaan on otettu otsikot: työsuojelun yhteistoiminta, työsuojeluvastuu, työn ja työolojen riskien arviointi, perehdyttäminen ja työnopastus, työtapaturmat, työterveyshuolto, työkykyä ylläpitävä toiminta, ensiapu, liikunta, vuorotteluvapaa, päihdeongelmat ja huumeet, tasa-arvo, **tuotantopalvelut** ja palvelukanavat. Kuten otsikoinnista huomaa niin ”samalla viivalla” on varsin erimerkityksellisiä alueita. On pakollista ja sovittavaa. Pari liiketoimintaryhmääkin on erikseen mainittu. Ilmeisesti jossain painopistemielessä valittuja: ehkä esimerkiksi Inhouse ja yritysmyynti eivät ole työsuojelumielessä kiinnostavia tai siellä ei ongelmia ole.

En käy muihin osioihin kiinni kuin tuotantopalvelut -otsikon alaisuuteen. Alaotsikkoina ovat: toiminta-ajatus, jakelu ja käsittely, jonka aliotsikkoina kirje- ja kimpplajittelu sekä pakettilajittelu.

Toiminta-ajatuksessa todetaan: ”Tuotantopalvelut kehittää palveluprosessejaan yhteistyössä liiketoiminnan kanssa niin, että ne vastaavat lähettäjäasiakkaille ja vastaanottaja-asiakkaille annettuihin palvelulupauksiin ja luovat kustannustehokkuudeltaan liiketoiminnalle kilpailuetua. Tuotantopalveluiden strateginen päämäärä on tuottavuuden kasvu sekä laadun ja palvelutason hallinta”. Selkeää tekstiä työsuojelupoliittisesti.

Jakelusta todetaan: ”Jakelutyö on erilaisissa tutkimuksissa todettu fyysisesti rasittavaksi ja siksi se vaatii erityisesti kehittämispanoksia” ja toisaalla aakkosmenetelmästä puhuttaessa ”...menetelmämuutoksella voi-

daan poistaa jakelun esityön raskain ja hankalin vaihe, jakelujärjestykseen laitto". Kun prosessia kehitetään, niin varmaan sitten huolehditaan myös se, että mittajärjestelmää ei enää tiukenneta ja ns. ulkonaoloaikaa ei kasvateta. Ja samalla otetaan käyttöön ns. tampereen-malli, jolla sairastelevien ihmisten kevennetyillä tehtävillä eläköitymistä voitiin siirtää eteenpäin. Siitä oli hyötyä sekä työntekijöille että työnantajalle konserni-tasolla, kun kustannuksissa säästettiin välittömästi ja ennakoiden.

Kirje- ja kimpplajittelusta todetaan aakkosellisen prosessiuudistuksen seurauksena: "Uudistus tulee vaikuttamaan myös kimpplajitteluprosessiin ja se vähentää manuaalisyötä kimpplajittelun käsittelyssä". Tosiasiassa prosessi on muuttunut uuden työvaiheen syntymisenä eli laatikoiden rullakoinniksi. Ja siinä työssä rasittuu. Hyvin on ollut hidasta tuon työmenetelmän kehittäminen. Työsuojeluhenkilöstö vetoisesti on pohdittu kevyen apulaitteen saamista, mutta taitaa olla niistä markoista kiinni. Ruotsin mallin mukaisia robotteja on ilmeisesti kierrelty maailmalla katselemassa, mutta se vasta panoksia vaatiikin, kun koko maa on prosessoitava ja laitteistettava uudestaan laatikoista ja rullakoista alkaen. Muu aakkosprosessin vaikutus ainakin Pasilassa on ollut kimpplajittelun suureneminen erityisesti raskaissa lehtinipuissa, jota lähettäjät eivät laittaneet. Kimpplajittelun määrä ei myöskään ole vähentynyt kuin budjettilukuina ja henkilöstö on vähentynyt. Kesällä jopa tuotannonsuunnittelija ja -päällikkö harjoittelivat tuottavaa työtä raskaalla, kun kesäapulaisia ei ollut.

Viittaukset PSIM- ja TERMI-projekteihin vaativat eri messun, mutta lupausta on: "Postikeskusten tavoitteena on, että näiden projektien avulla voidaan löytää pahimmat fyysisen ja psyykkisen kuormituksen kohteet lajittelussa. Riskien tunnistamisen jälkeen voidaan lajittelutyön ergonomiset ja psyykkiset riskit minimoida lähellä työntekijöitä ja työpaikan omin voimavaroin." Kun työsuojelu on pitkäjänteistä ja aikaavievää toimintaa - nimenomaan rahasta ja eturistiriidoista johtuvista syistä - niin lupailuihin voi suhtautua lupailuna.

Ihan ilmaiseksi pahimpien riskien torjumiseksi: laatikoinnin rullakointia helpottava apulaite ns. pystareille (n. 1 mmk) ja jokaiselle koodaajalle kääntäjä. Riittävä määrä ihmisiä luisuille ja kapulalajitteluun. Uusia raskaan koneita suunniteltaessa säädetävät lajitteluhinnat ja luisut, kuten muualla euroalueella. Yhteistyö henkilöstön kanssa kuntoon esimiesalueilla. Näillä vinkeillä on tunnistettu ja ratkaistu pahimmat ongelmat ja nyytti kulkee raskaan hallissa Pasilassa. Tietenkin projekteissa ja tietokoneelta tämä on hienompaa tunnistaa.

Pakettilajittelun teksti kannattaa siteerata kokonaisuudessaan, sillä niin merkittävänä työsuojelupoliittisena linjauksena Posti Oyj -konsernin työsuojelun toimintaohjelmassa se pitää ikuistaa: "Postin raskas lajittelu on voimakkaasti muuttunut vuosituhannen vaihteessa. Kun Postin Logistiikkakeskus käynnisti toimintansa, muuttui pakettilajittelu keskitetyimmäksi ja valmis lajittelutyö voidaan tehdä yhä useampaan toimipaikkaan. Postin Logistiikkakeskuksen perustamisen tavoitteena on ollut:

- turvata Postin asema markkinajohtajana pientavaraliikenteessä
- kasvattaa markkinaosuutta pakettiliikenteessä
- tarjota kilpailuetua pientavaraliikenteessä erityisesti yrityssectorilla
- mahdollistaa logististen kokonaisratkaisujen tuottaminen
- taata toiminnan kannattavuus

Uusin teknologia on antanut mahdollisuuden rakentaa modernin työympäristön, jossa henkilöstön viihtyvyydellä on keskeinen rooli. Tavoitteena on ollut ihmisläheinen työpaikka, jossa kaikilla on tilaisuus vaikuttaa omaan työhönsä. Uudessa työpaikassa on tärkeää avoimen ilmapiirin luominen heti alusta. Työjärjestelyissä laaja työnkierto antaa mahdollisuuden kaikille tehdä kaikkia töitä. Postin logistiikan palvelu-uudistus on myös lisännyt pakettilajittelutyön monipuolisuutta ja tuonut mukanaan nykyaikaisen lähetysten seurannan."

Jos edeltävä teksti olisi uuden tehtaanjohtajan työnhakuilmoituksessa, niin varmaan näin pitäisi kirjoittaa. Mutta kun kyse on työsuojelusta. Vai tarkoitetaanko tällä, että kerrotaan mikä oli tavoitteena Voutilassa? Vai tarkoitetaanko tällä, että työsuojeluasiat kärjistyessään hoidetaan viranomaisten kautta raastuvassa? Miksei sitten kerrottu vaikka tapa-työryhmästä, jos konsernin työsuojelun toimintasuunnitelmassa halutaan Voutilasta kertoa. Pakettilajittelua on toki vielä muuallakin kuin Vantaalla.

Liiteisiin en tällä kerralla puutu, sillä yhtä niistä varmaan pian uusitaan hyvässä yhteistyöhengessä markkoja säästämättä, kun kerran Alho toteaa, että "...henkilöstön edustajien tehtävä on avustaa ja tukea esimiehiä heidän velvoitteidensa täyttämässä asiantuntemuksellaan ja aktiivisella, myönteisellä toiminnallaan". Näinhän me teemme, kun vain kuunneltaisiin ja ymmärrettäisiin. Markka konsulttina vanhenee, mutta euro vielä jää.

Lopuksi työsuojelupäällikkö Kokolle tiedoksi, että Postissa on organisaatio muuttunut 1.3.2001 Pasilan osalta. Enää ei ole PKS Kuljetus nimistä yksikköä. Helsingin Postikeskus on Hannu Tuomisen alainen oma tulosityksikkönsä, jossa on päätoiminen työsuojeluvaltuutettu. Hänelle kuuluu toimialueena lisäksi ulkomaan posti ja inhouse-palvelut. Vielä tiedoksi samaiselle työsuojelupäällikölle: Työsuojelun toimintasuunnitelmassa mainitussa Postin Logistiikkakeskuksessa on ollut 1.1.2000 alkaen työsuojeluvaltuutettu, jolla on kiinteää vapautusta sopimuksen mukaan kuusi päivää kuukaudessa. Tämä ikään kuin korjauksena painettuun tekstiin, jossa on luettelo työntekijäasemassa olevien ts-valtuutettujen toimialueista ja vapautuksesta. Taas voisin esittää myönteisen vinkin: Työsuojelun yhteistoimintasopimuksessa voisi neuvotella vanhat kunnon työsuojelutoimikunnat takaisin. Yksi kappale koko Postissa tuntuu aika vähältä, vaikka se lain kirjaimen täyttääkin.

Voisi myös kehittää käytäntöjä, joita Pasilassa, ulkissa ja Voutilassa on työsuojeluvaltuutettujen ja -asiamiesten kesken on tehty. Jonkin aikaa ts-henkilöstö on saanut kuukausittain pitää palaverin eri tuotantoyksiköissä vuorollaan ja vastuullinen työnantajan edustaja on ollut paikalla konsultoimassa ja kuuntelemassa, keskustelemassa tai ottamassa vinkkejä akuuttien "halpojen" ratkaisujen hoitamiseksi. Tämä jos mikä on myönteistä ja täysin työsuojeluperiaatteiden mukaista, eikä oman pesän likaamista.

Lukijalle vielä tarkennus, että henkilöstöjohtaja Tuike Karppinen on tullut Postiin töihin Amicalta 20.3.2001 jälkeen, joten hän ei ole osallistunut työsuojelun toimintasuunnitelman laadintaan. Hän vain kirjoitti saatekirjeen kyseiselle vihkoselle. ■

MIHIN PUHALLETAAN? YHTEEN HIILEENKÖ?

Alkuun poliisilta saatua tietoa puhalluttamisesta: Työnantajalla on oikeus puhalluttaa, kuin poliisilla. Siihen ei kuitenkaan voi pakottaa, kuten ei poliisikaan, vaan työntekijällä on oikeus kieltäytyä puhaltamasta. Jos poliisin puhalluttamisesta kieltäytyy, niin henkilö viedään verikokeeseen. Jos työnantajan suorittaman puhalluttamisen tulos on epävarma, voi työntekijä käydä poliisilla puhaltamassa luotettavalla alkometrillä.

Tämän jutun tapahtumat saivat alkunsa, eräässä kehätien varrella sijaitsevassa pakettilajittelukeskuksessa. Kukaan ei tietenkään tiedä paikan nimeä tai onko sellaista ollenkaan. Jutussa esiintyvien henkilöiden nimetkin ovat keksittyjä, koska on, ihan oikeasti, ihmisiä, jotka ovat kieltäneet nimensä mainitsemisen Pasillissa. Kukaan ei siis tiedä keistä puhutaan tai onko näitä keitä ollenkaan olemasakaan.

Tarinassa esiintyy kolme, joko oikeata, tai pelkästään fiktiivistä henkilöä. Kukaan ei tiedä kumpia. He ovat: Arska, työntekijä, Akanuho, tuotantopäällikkö ja Duracell, tuotantoesimies.

Ja tarina alkaa näin:

Oli kaunis, leppoisa, kesäinen aamu ja pakettilajittelukeskuksessa oli rauha maassa, kunnes tuotantoesimies Duracell lehahti paikalle ja jostain tuntemattomasta syystä halusi puhalluttaa työntekijä Arskan alkometrillä. Mittari saattoi olla luotettavaa Biltema- tai Ostoskanavalaatua, kuka tietää, mutta tulos näytti 0,4 promillea. Tämän takia Duracell singahti posket hehkuen noutamaan paikallisen luottamusmiehen todistamaan tulosta.

Arska puhalsi uudestaan. Todistajan läsnäollessa.

Mittari ei värähtänytkään.

Arska puhalsi vielä uudestaan.

Mittari ei värähtänytkään ja tavallisessa, todellisessa elämässä asia olisi ollut sillä selvä ja kesäinen päivä olisi jatkanut kulkuaan kaikessa rauhassa. Mutta nythän ei ollutkaan kyse tavallisesta paikasta, vaan mahdollisesti kuvitteellisesta, josta johtuen Arskalta peruutettiin seuraavana päivänä trukinajolupa. Kuvitteellinen tuotantopäällikkö Akanuho siunasi menettelyn (vrt. mielikuvitukselliset sähköpostiviestit) ja kehui Duracellin työnjohtotaitoa.

Viime kesänä käytiin laajaa keskustelua ns. nollatoleranssista. Lääkäreiden mukaan olisi arveluttavaa tiputtaa rattijuopumuksen rajaa 0,2:een promilleen jo pelkästään siksi, että ihminen voi esimerkiksi aikuisiän diabeteksen takia saada sokerihumalan, nauttimatta pisaraakaan alkoholia. Tämän tarinan tapauksessa mittari näytti kahdesti nollaa. Luottamusmiehen mukaan Arskan hengitys haisi helvetin pahalle, muttei kuitenkaan viinalle. Ajolupa peruutettiin.

Toivottavasti Duracellin ja Akanuhon logiikkaa ei sovelleta liikenne-ratsioissa. Silloin pitäisi näet kaikilta nollan puhaltaneilta ottaa ajokortti pois. Varmuuden vuoksi.

Kaikissa tarinoissa pitää olla opetus. Tämän jutun opetus olkoon, että jos puhallutetaan, niin hankitaan sitä varten kunnon mittarit, joita käyttävät osaavat ihmiset eivätkä yli-innokkaat lelukanit. Jos virheellisten arvioiden ja lelumittareiden perusteella aletaan jakelemaan työntekijöille rangaistuksia ja peruuttamaan ajolupia niin ollaan menossa pahasti metsään. Työntekijällä on oltava aukoton suoja mielivaltaisuuksia vastaan.

MIETTEITÄ VIIKON MIETTEESTÄ

Pokkarin numerossa 10, 23.5. kuluva vuotta oli siteerattu viikon mietteessä puolalaista satiirikkoa ja kirjailijaa, Stanislaw Jerzy Lecia, (1909 -1966). Tosin toinen etunimi oli muuttunut Jerryksi, mutta sattuuhan sitä. Pokkarin siteeraama Lecin mietelause kuului: "Mieluummin pääsy kielletty, kuin ei uloskäyntiä". Työpaikkaamme, Pasilan postikeskusta, kuvaisi ehkä paremmin ja osuvammin Lecin mietelause: "Totuuden löytäminen on vaikeinta silloin, kun mikä tahansa voi olla totta."

"Cum bona gratia"

NIMIM. PELLEILY RIITTÄÄ, ASIALLISUUTTA KAIVATAAN TYÖSUHTEISIIN

Olen Logistiikkakeskuksen työntekijä, ollut jo reilun vuoden. Määräaikaiset työsuhteet -kolmen kuukauden- ovat varmasti kiusanneet meitä(kin) jo pitemmän aikaa. Työnantajalla tuntuu olevan kummallinen linja vakinaistamisten suhteen. Joitakin kollegoitani on vakinaistettu noin kuuden kuukauden määräaikaisuuksien jälkeen, kun taas jotkut ovat saaneet tehdä määräaikaisia pätkiä vuodesta 1999 tähän päivään (29.6.01) asti, eli parisen vuotta. Eikä vielä ole vakinaistettu. Vaikuttaaako pärtäkero kenties asiaan? Itse olen kahlannut määräaikaisuudesta toiseen ja tällä hetkellä on kuudes menossa. Neljässä viimeisessä sopparissani lukee monille tuttu lause: "Postin liiketoiminnassa meneillään olevat, henkilöstön määrään vaikuttavat muutokset". Tällainen liirumlaarum on olevinaan ketjuttamisen peruste. Logistiikkakeskus on taatusti vakiinnuttanut paikkansa kahden vuoden aikana, joten työnantajan on turha puhua mistään "henkilöstön määrään vaikuttavista muutoksista". Sitäpaitsi kaikissa tähänastisissa soppareissani lukee työajan kohdalla "60h/3vko", mutta sekin on täysin keinoekoinen väite, vailla mitään yhteyksiä todellisuuteen. Voin sanoa asian kokeneena, että esimerkiksi vuonna 2000, tein kaikki lain sallimat ylityöt, siis 250 tuntia vuodessa. Viime joulukuussa minua kyseltiin usein ylityihin, mutta en voinut niitä tehdä, koska kiintiöni oli jo täysi. Tämä siitä huolimatta, vaikka olen tehnyt yli vuoden ajan pelkästään osa-aikaisia soppareita. Nyt näyttääkin vahvasti siltä, että itse asiassa olen ollut koko ajan vakituisessa työsuhteessa, joka on vain naamioitu osa- ja määräaikaisiksi pätkiksi. Olen tehnyt työtunteja siinä missä vakkaritkin, uskallanpa sanoa, että enemänkin kuin jotkut heistä. Liekö työnantajalla tarkoitus välttää irtisanomisajan palkan maksua? Määräaikaisessa työsuhteessahan ei ole irtisanomisaikaa.

Joka tapauksessa, minusta, työntekijästä tuntuu tällainen ketjutus siltä, että minua pidetään koko ajan "heikoilla jäillä". En pysty suunnittelemaan mitään pitkäaikaisempaa elämässäni. Sellainen rassaa mm. työmotivaatiota aivan varmasti.

Toisena epäkohtana haluan esille nämä paljon puhutut EA-keskustelut. Posti on jättänyt ne osittain tekemättä, vaikka siitä on selvä maininta työehtosopimuksessa. Reilun vuoden aikana minua ei ole kutsuttu lainkaan tähän keskusteluun odottamisestani huolimatta. Odotan nyt mielenkiinnolla, miten Posti alkaa noudattaa kesäkuun alussa voimaan tullutta työsuopimuslakia.

Jouni Kaiponen, luottamusmies, Voutilan

VIISAUTTA VOUTILAN MALLIIN

Esimies-alaiskeskustelu tarkoitettiin kannustavaksi palkkajärjestelmäksi. Näin ei Voutilan osalta tunnu olevan. Eräs merkittävä virhe ns. ea-keskusteluissa on esimiesten tapa arvioida sellaisia asioita, jotka eivät kuulu arviointiperusteisiin. Muistutaisinkin vielä kerran, että jokainen työntekijä, joka tuntee kokeneensa vääryyttä ea-keskustelussaan voi, ja kannattakin ottaa yhteyttä luottamusmieheensä. Voutilassa työehtosopimuksen noudattaminen tuntuu olevan työnantajalle liian vaativa urakka. Työehtosopimus sanoo asasta seuraavaa: Uuden työntekijän henkilökohtaisen palkanosan arviointi suoritetaan neljän kuukauden kuluessa työsuhteen alkamisesta. Määräaikaisena palkatun työntekijän työsuoritus arvioidaan henkilön oltua tehtävissään vähintään neljä kuukautta joko yhdenjaksoisesti tai useammassa erässä viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana. Tätä kappaletta työehtosopimuksessa on työnjohto rikkonut. Eli kyseessä on vuoden 2000 ea-keskustelut joita ei oltu pidetty uusille työntekijöille määräajan kuluessa umpeen. Muutamat työntekijät olivat jopa kyselleet esimiehiltä milloin keskustelut pidetään. Huvittavaa oli esimiesten vastaus "niitä pidetään vain keväisin". Se on osoitus joko esimiesten tietämättömyydestä tai tahallisesta työehtosopimuksen rikkomisesta. Vahvana näyttönä asialle on myös, että esimiehet ovat ilmoittaneet palkkoihin uusien työntekijöiden HEKO-osan, joka oli kuusi prosenttia osalla uusilla työntekijöillä. Joillekin uusille työntekijöille oli kyllä pidetty v.2000 ea-keskustelu, mutta ei suinkaan kaikille. Outoa on myös, että esimies ilmoittaa palkkoihin työntekijän HEKO-osan, mutta ei pidä ea-keskustelua. Toistan, että uusille työntekijöille on pidettävä keskustelu viimeistään neljän kuukauden kuluttua työsuhteen alkamisesta. Jos tämä on LOKE johdon tiedossa, niin miksi sitä on rikottu, kysyy epä tietoinen? Mielestäni työnantajalla on motiivi tähän tes-rikkeeseen. Viimeisin selitys kyseiseen asiaan oli vuoden 2000 paketti uudistus ja siitä aiheutuva uusien työntekijöiden tulva Voutilan. Omituista on myös, että ylin johto ei tiennyt sattuneesta rikkeestä. Tämä taas kertoo, että työehtosopimuksen valvontavelvollisuutta ei ole noudatettu ylimmässä johdossa. Mielestäni sen tulee valvoa esimiestensä tekemisiä, jotta vastaavilta rikkeiltä vältytään. Joka tapauksessa asia korjataan oikealle mallille ja odotettavissa on jonkinlaisia korjauksia rikkeisiin. Minkälaisia ne sitten ovat, jää nähtäväksi

ORGANISAATIOUUDISTUS RASKAASSA TUOTANNOSSA

Niin se on ystävät, että olemme saaneet kokea jälleen yhden organisaatiomuutoksen. Hienon kesän ja lomien jälkeen on loistavaa palata työpaikalle ja kuulla, että muutoksen tuulet puhaltavat jälleen yksikösämme. Mikäpä sen mukavampaa kuin kuulla huhupuheita organisaatiouudistuksesta, josta kenelläkään ei ole minkäänlaista käsitystä, mitä se pitää sisällään ja keitä se tosiasiansa koskee. Henkilöstö ja luottamusmiesorganisaatio ohitettiin ”tyylikkäästi”, vastoin YT-lain henkeä. Kuten eräs suuri johtaja aikoinaan totesi: ”Paitsi, että asiat ovat menneet hänekseen, on niissä myös vahva astian maku”.

Mitä konkreettista organisaatiouudistus meille sitten tuo? Tason kapularyhmien sulauttamisen kone-ryhmiin ja Asiakaspalautuslajittelun siirtymisen ERPAan. Noin yksinkertaistettuna, sekä hieman esimiesvaihtoa. Ai niin, perusteilla on myös erillinen laatikkorata ryhmä, joka hoitaa Länsilaiturin (00-14), sekä Rekkapäädyn (00-15) alasoton. Konsepti on epämielekäs, koska se ei tarjoa juurikaan mahdollisuutta tehtäväkiertoon. Tolppien kuuluisi mielestäni olla edelleen osa tehtäväkiertoa johtuen työn luonteesta, siinä kun joutuvat selkä, kädet ja hartiat kovaankin rasitukseen. Ei voi olla kenenkään etu vammauttaa ihmisiä, teettämällä heillä pelkästään niinkin epäergonomista työtä, kuin laatikkoradalla työskenteleminen on.

On keskitytty vain esimiesryhmien kasvattamiseen ajattelematta työntekijöitä ollenkaan. Järjen käytön ei tulisi olla kiellettyä. Palaamme asiaan.

Hyvää syksyä kaikille Pasillin lukijoille!

TÄHÄN ON TULTU!

Vuodesta 1944 vuoteen 1994 Suomi oli itsenäisempi kuin koskaan historiansa aikana. Huolimatta siitä, mitä Neuvostoliiton olemassaolo merkitsi sen kansoille, Suomelle sen olemassaolo merkitsi itsenäisyyttä. Suomi oli konkreettisesti itsenäinen ja sen viisaimmat johtajat, kuten Kekkonen varvioivat mustasukkaisesti sen itsenäisyyttä ja puolueettomuutta. Suomi oli itsenäinen pelosta. Suomen herra ei uskaltanut luopua itsenäisyydestä, vaikka tietysti halua olisi ollutkin. Suomen herra on aina nöyristellyt vierasta valloittajaa, milloin Ruotsia, milloin Saksaa.

Kun mahdollisuus tuli, Suomen eliitti alkoi välittömästi valmistella itsenäisyydestä luopumista. Alkoi uskomaton propagandakamppailu ja suomalaisten selkärangan murtaminen. Lähes koko joukkotiedotus valjastettiin ajamaan yhtä asiaa. Suomen liittämistä suurkapitalismin ja imperialismien rosvopeeseen, Euroopan Unioniin. Koko poliittinen eliitti, presidentistä lähtien, oli hankkeen takana, Kokoomus, demarit, RKP, Kepu, vihreät, Vasemmistoliitto. Kaikki lopulta hyväksyivät hankkeen. Kokoomus ja demarit ovat aina kumartaneet ulkomaille, mutta myös Kepussa nujerrettiin vastustus. Vihreistä jotkut ja Vasemmistoliitosta jotkut piipittivät ensin vähän vastaan, mutta niillä nyt ei ole koskaan ollutkaan selkärankaa. Nyt ne ovat innokkaimpia EU:n nöyristelijöitä. Tottakai myös ay-liike valjastettiin itsenäisyyden tuhoamiseen. Vähäisen siellä täällä esiintyneen pullikoinnin jälkeen se tietenkin asettui tukemaan isäntiään, niin kuin koirilla on tapana. Nyt ay-liike on innokkaimpia ja aktiivisimpia EU:n perseennuolijoita. Jotkut ay-toverini ovat täydellisesti sisäistäneet EU-hölynpölyn. Yksi sanoo: ”En välitä Suomesta mitään”. Toinen äänestää presidentiksi vihreiden selvästi häiriintynyttä ehdokasta, joka on jos mahdollista vielä pahempi itsenäisyyden syöjä kuin Halonen, jota muut entiset ay-toverini äänestivät. Minä sivumennen sanoen, en äänestänyt ollenkaan toisella kierröksellä. Osallistuttuani viimeksi ns. Pasilan vasemmiston tilaisuuteen oli järkytykseni suuri. Kun yritin herättää keskustelua siitä, miten voisimme toimia Suomen irrottamiseksi EU:sta ja itsenäisyyden palauttamiseksi, porukka katseli vaivaantuneena seiniä.

Eräs teatterinjohtaja on aikoinaan sanonut, että vieraan valloittajan on äärimmäisen helppo valloittaa suomalainen intelligentsia. Siihen ei tarvita kuin ilmaista viinaa. Suomalaisen työväenluokan valloittaminen on näköjään vielä helpompaa. Siihen ei tarvita edes ilmaista viinaa. Vain vähän halvempaa

kuin aikaisemmin. Näin kuulin eräiden työtoverieni perustelevan päätöstään äänestää kyllä EU:lle.

Jokin aika sitten sain entisiltä Pasilan osaston toimikuntatovereilta postia. Kirjekuoren, joka sisälsi EU-propagandaa. Todella hauska vitsi. Toivottavasti nauratte makeasti.

No niin. Kaikki on menetetty. Suomi ja suomalaisuus katoaa. Muutaman vuoden kuluttua suomen kielen puolustaminen on valtaeliitin mielestä yhtä tuomittavaa nationalismia, kuin on tänä päivänä puhuminen itsenäisyyden palauttamisesta. Minä tiedän, että olen hävinnyt. Olen menettänyt kaiken minkä ihminen voi menettää, puolueen, aatteen ja isänmaan. Porvareiden johtama ja molempien demaripuolueiden tukema ja SAK:laisen ammattiyhdistysliikkeen hyväksymä Suomen työväenliikkeen ja perinteiden halveksunta ja polkeminen on voittanut. Yhtyneet epäisänmaalliset ovat voittaneet. Toisin kuin Rokan Antti, minä en jaksakaan enää edes periä hintaa.

Lasse Nevalainen

Ay-toveri Lasselle:

Olen kanssasi samaa mieltä: EU ei ole tuonut onnelaa Suomeen. Haittavaikutukset tulevat vielä monin verroin lisääntymään varsinkin EU:n laajentuessa.

Pasilan vasemmistolaiset ovat heterogeeninen porukka kuten muutkin ryhmät. Mielenpitoita löytyy joka lähtöön. Linjamme on selkeästi demareista vasemmalla - se yhdistää. Porukan eteen tehdään itseämme säästämättä töitä kaikissa olosuhteissa. Häviö EU -asiassa on tosiasia, mutta EU-kriittisyys on edelleen olemassa, eikä se hautaannu.

Mielenpitoistasi paistaa esiin kova katkeruus, joka on oikeutettu ja ymmärrettävä. Olet tehnyt pitkän ja ansiokkaan ay-uran - henkilökohtaisesti olen saanut jämäkästä linjastasi paljon oppia. Vuonna -18 hävittiin paljon ja EU:ssa loput. Hommia silti jatketaan. Kuten muistat 1993 Postiliiton liittokokouksessa oli aloite Pasilan osastolta, jossa kehoitettiin liittoa olemaan vähin äänin EMUsta, koska tiedettiin EU-ajajien juntaavan ay-liikkeenkin samaan paskaan.

Toverisi Teutori

Lasselle!

Tämä ei ole mikään itsetilitys. En tunne minkäänlaista tarvetta sellaiseen. Minuun on kuitenkin jostain kumman syystä "lyöty" vihreä leima, ja varsinkin Pasilan ulkopuolella se on jostain kumman syystä sitkeään juurtunut käsitys. Sielläkin tällä lehdellä on lukijoita. Kun kirjoitat yhden ay-tovereistasi "äänestäneen presidentiksi vihreiden selvästi häiriytynyttä ehdokasta", moni lukija ei saata välttää kiusausta päätellä, että kyseessä olisin minä. Ja eivätpä he erehdy!

En tosin äänestänyt tätä häirikköä presidentiksi, vaan ainoastaan ensimmäisellä kierroksella. Minusta se oli tehokkaampi tapa muistuttaa perinteistä valtaeliittiä "kuolevaisuudesta", kuin äänestää jotakin marginaaliryhmien ehdokkaista. Olin silloin sitä mieltä ja olen edelleenkin. Ihmisillähän on vielä oikeus olla eri mieltä asioista.

Minä en ole EU:n kannattaja. Olen täysin tietoinen, kenen etuja se ajaa ja mitä se aikaa myöten merkitsee kansallisille kulttuureille. Mutta Suomi ei ole EU:n jäsen siksi, että suomalaiset ovat persoja viinalle. Vaan siksi, että reaaliosialismi ei osoittautunut järjestelmäksi, joka johtaa ihmiskunnan ikuiseen onneen. Viron "vapautuessa" sosialismin ikeestä, ateismin lakattua olemasta ainut oikea uskonnollinen vakaumus, virolaisten kiinnostus kristinuskoa kohtaan nousi räjähdysnomaisesti. Parhaimmillaan yli 120% kansalaisista kuului kirkkoon. Suomen "vapautuessa" YYA-sopimuksesta, syntynyt talouspoliittinen tyhjiö täyttyi EU:lla. On totta, että kehitykselle voidaan löytää monia nimettyjä syyllisiä, mutta yhtä totta on, että suurin osa suomalaisista on siihen täysin syyttömiä.

Maailmassa on paljon vääryyttä ja epäoikeudenmukaisuutta. Ihmiskunnan olemassaoloa uhkaavat lukemattomat yleisesti tiedostetut tai vielä paljastumattomat asiat. Ei EU ole kaiken pahan syy, ei edes suurimman osan. Ja ehkä se ei itseasiassa ole syy lainkaan. Ehkä se on seuraus!

Kari Pihlaviita

95 VUOTTA SITTEEN, LAUKON TORPPARIT

Nykyisin hevosistaan tunnettu Vesilahden Laukon kartano yhdistetään yleensä historialliseen Kurki-sukuun ja sieltä muistiin merkittyn kansanrunouden Elinan surmavirteen. Suomen työväenliikkeen historiassa Laukon kartano tunnetaan siellä 1900-luvun alussa olleesta torpparilakosta ja sen seurauksena suoritetuista torpparien hädöistä. Nämä aikoinaan suurta huomiota saaneet tapahtumat vaikuttivat ratkaisevasti torpparikysymykseen Suomessa.

Keväällä 1906 järjestettiin Tampereella sosialidemokraattisen puolueen toimesta suuri torpparikokous, jossa mm. kiihotettiin maanvuokralaisia isäntiään vastaan. Vähän myöhemmin nämä sosialismin uudet tuulet puhalsivat myös Laukon torpparien keskuudessa, vaikka Laukon vuokraviljelijöiden asema olikin ollut lähes yhtä hyvä kuin useimmilla pienillä ja keskikokoisilla talollisilla. Yhtenä syynä katkeruuteen oli tilojen pehtoorina ollut A.W. Vikström, joka pikkumaisella ja ärhentelevällä menettelyllään herätti närää torpparien keskuudessa. Hänen toimestaan harjoitettu torpparien päivätyövelvollisuuden arviointi ja sen jako eri vuodenajoille oli torpparien mielestä erityisen kohtuutonta.

Syystöiden jälkeen ei torppareita otettu päivätöihin kuin vasta talvella, jolloin heitä pidettiin kaksi- kolme kuukautta yhtäjaksoisesti metsätöissä. Torpparien hevospäivät vaihdettiin useampiin miespäiviin. Oli kaadettava metsää ja tehtävä tukkeja ennen halko- ja tukkikuormien hevosajon alkamista. Kevättalven hyvillä keleillä pantiin kartanon hyvin hoidetut hevoset koetteeksi ajoon. Mitä nämä yhdessä päivässä ajoivat, määräsi, kuinka paljon torpparien olisi pitänyt talvella ajaa umpihangessa pienillä laihoilla hevosillaan. Torpparien ajamat puumäärät jaettiin nyt kartanon hevosten sylimäärällä ja siten saatiin se päiväluku, jonka torppari oli ajanut. Näin lisättiin kullekin torpparille vuosittain toistakymmentä työpäivää.

Pian Tampereen kokouksen jälkeen esittivät Laukon torpparit kartanon omistajalle vapaaherra Standertskjöld-Nordenstamille listan vaatimuksista. Ensiksi työpäivän pituus sai kesällä olla kymmenen ja talvella seitsemän tuntia. Toiseksi kaikki tinkityöt ja kilpailu kartanon hevosia vastaan oli lopetettava. Vielä torpparit vaativat ihmisellistä kohtelua työnantajan ja päivätyöläisten kesken ja "että jos taksvärkkarit vaativat, että eräs työnjohtaja, joka heidän mielestään rikkoi viimeksi mainittua määräystä, oli erotettava paikastaan, tuli tätä vaatimusta ehdottomasti noudattaa." Lopuksi vaadittiin aikanaan kuuluisuutta saaneen päivätyöläispirtin rakentamista uudelleen, sen siivousta päivittäin kartanon toimesta ja sisälle rautasankyjä petivaatteineen.

Kun paroni Standertskjöld-Nordenstam ei vaatimuksiin katsonut voivansa suostua, julistivat noin 150 Laukon vuokratilallisista, toukokuun 20. päivänä 1906 lakon ja lakkasivat suorittamasta päivätöitä tai maksamasta verojaan. Kun sovitteluyrityksistä ei näyttänyt tulevan mitään ja torpparit jatkuvasti kieltäytyivät täyttämästä suullisten vuokrasopimusten velvoitteita, vapaaherra vaati heinäkuussa pidetyillä välikäräjillä heidän häätämistään. Kihlakunnanoikeus antoiinkin häätöpäätökset ja vastaajat vetosivat Turun hovioikeuteen, joka tuomiollaan vahvisti päätökset marraskuussa. Ennen täytäntöönpanoa paroni tarjosi vielä kohtuullisena pitämänsä sovintoa, mutta vuokralaiset eivät taipuneet.

Häätöjen toimeenpanoa lykättiin ja torppareita koetettiin saada muuttamaan suosiollisesti. 19.11 häätöpäätöksen toimeenpanoa yritettiin, mutta se tuli kiihtyneen väkijoukon taholta estetyksi. Aliratsumestari Henrik Caloniussai helsinkiläisen poliisikomennuskunnan kanssa määräyksen avustaa paikallisia viranomaisia. 14-19.1.1907 häädettiin sitten vuokralaiset kaikkiaan 77 torpasta, talosta ja mäkituvasta. Asunnoistaan pois talven pakkasiin ajettiin yli 400 henkeä. Taloista rikottiin ikkunat ja tulisijat ja Caloniussajoi toimituksen aikana ratsupiiskallaan uhaten väkijoukot kauemmaksi. Osa vuokramiehistä teki häätötoimenpiteiden aikana sovinnon maanomistajan kanssa ja lopullisesti häädettyjä varsinaisia torppareita oli 41. Aikanaan näihin vapaiksi tullesiin taloihin ja torppiin otettiin sitten uudet vuokralaiset.

Kesäkuussa 1907 tehtiin vain vuoden vanhassa eduskunnassa sosialidemokraattien taholta välikysymys Laukon tapausten ja häätöjen johdosta. Viranomaisen väitettiin menetelleen erityisellä raakuudella ja käyttäneen suurempaa väkivaltaa kuin tarve olisi vaatinut. Maaherra toimitti henkilökohtaisesti tutkimuksen asiassa, mutta Caloniuksen menettelyssä ei havaittu virheitä. Häätöjen jälkeen oli yleinen mielipide porvarillisissakin piireissä jokseenkin yleisesti torpparien puolella. Häädettyjen torppariperheiden avustamiseksi kerättiin varoja ja esim. Tampereen Suomalainen Klubi järjesti rahankeräyksen tähän tarkoitukseen.

Ristiriidan kärjistyminen ja tapahtuneet häädöt lisäsivät katkeruutta ylempää yhteiskuntaluokkaa kohtaan ja arvostelu kohdistui lisäksi lainsäädäntöä ja koko yhteiskuntaakin vastaan. Uusi ja ajan vaatimuksia vastaava torpparien aseman parantaminen tapahtuikin 1909 maanvuokralain muodossa. Laukon tapaukset kiirehtivät vuokramaiden lunastamista tarkoittavan lain aikaansaamista ja sukuoikeustilojen myymistä. Lakon ja häätöjen seuraukset tuntuivat pitkään seudulla. Paikkakunnalle jääneet häädetyt vuokralaiset ja torppien uudet asukkaat pysyivät kireissä ja vihamielisissä väleissä. Kansalaissodassa Laukon Tottijärvellä - siis maan tyypillisimpiin kuuluvalla torpparialueella - oli oma suojeluskunta, joka vastustikin punaisia aina valkoisten tuloon asti. Punaisten saatua Laukon haltuunsa, työnjohtajana silloin ollut Linderoos multa mutkitta ammuttiin ja vähän myöhemmin kaikki tilan rakennukset poltettiin. ■

ELÄVÄNÄ ELÄKKEELLE!

Röyhkeä eläkekeskusteluun sekaantuminen, osa 1

Vappu Taipale sen aloitti. Siis puheet yleisen eläkeiän nostamisesta. Hänen ehdotuksessaan eläkkeellepääsyä oli kuitenkin siirretty niin myöhäiseksi (75v), että sitä ei enää oikeastaan pidetty täysjärkisen esityksenä. Se aiheutti kansalaisten keskuudessa suurta hämmennystä, mutta ei synnyttänyt sen syvällisempää keskustelua.

Viime kesänä työeläkeyhtiö Ilmarisen toimitusjohtaja Kari Puro käynnisti keskustelun uudelleen. Hän oli ottanut oppia Vappu Taipaleen virheistä. Lähestymistapa oli nyt näennäistieteellinen. Lähtökohdaksi oli otettu suomalaisten elinikäodotteen kasvu ja tavoitteeksi yritysmaailman oikeus saada osansa suomalaisten pidentyneestä elinajasta. Koska Puro on myös työeläkejärjestelmän uudistusta pohtivan työryhmän puheenjohtaja, hänen esitykseensä on suhtauduttu (ja on suhtauduttava) paljon vakavammin kuin ex-ministeri Vappu Taipaleen pohdiskeluun. Puron näkemyksistä onkin keskusteltu aktiivisesti ja keskustelu jatkuu.

Suomalaisten elinikäodote on todellakin kasvanut viime vuosikymmenien aikana. Siis suomalaiset elävät keskimäärin pidempään kuin 60 vuotta sitten. Keskimäärin kymmenen vuotta pidempään. Elinikä on lisääntynyt 65 vuodesta 75 vuoteen. Tämän Puro on ymmärtänyt. Mutta seuraavien tosiasioiden ymmärtämiseen Puron resurssit eivät ole riittäneet.

Suomalaiset kuolevat keskimäärin entistä vanhempina. Elinikäodotteen kasvun tuomat lisävuodet eivät suinkaan ajoitu suomalaisten parhaimpiin työvuosiin. Ne sijoittuvat kuolemaa välittömästi edeltävään aikaan. Suomalaiset eivät elä entistä pidempään siksi, että he olisivat viimeisinä vuosinaan aikaisempaa elinvoimaisempia ja työkykyisempiä, vaan siksi, että lääketiede on kehittynyt ja tekniset ja sosiaaliset hoivajärjestelmät ovat aikaisempaa paremmat. Jos pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskuntamme alasajoa jatketaan nykyiseen tahtiin, on odotettavissa, että elinajanodote kääntyy taas laskuun. Ja Puron päänsärky hellittää!

Suomalaiset ovat sairaampia kuin koskaan aikaisemmin. Todellinen eläköitymisikä on alentunut samaa tahtia kuin elinikä on kasvanut. Elämä markkinavoimien palveluksessa vaatii veronsa. Fyysinen ja psyykinen työuupumus, työperäiset sairaudet, täydellisen tai osa-aikatyöttömyyden sosiaaliset seuraukset ovat syynä siihen, että yhä harvemmat kykenevät ponnistelemaan talouselämän menestyksen hyväksi edes nykytason vanhuuseläkkeelle. Eikä ongelma ole suinkaan ns. suurten ikäluokkien yksinoikeus. Palkkatyö on muuttunut sellaiseksi, että se ei enää yksiselitteisesti mahdollista turvallisen, hallittavan elämän taloudellisten perusrakenteiden ylläpitoa. Siis sitä tehtävää, joka on palkkatyön ainoa oikeutus. Nykyisin jo varhaiskeski-ikäiset tai jopa myöhäisnuoret kärsivät lisääntyneistä loppuunpalamisongelmista. Ja heillähän on vielä nykyiseenkin eläkeikään aikaa kymmeniä vuosia.

Eläkkeelle jääviä tai eläkkeellä olevia on alettu syyllistää yhä voimakkaammin. Eläkeläisestä, joka on elinvoimainen ja kykenee nauttimaan työelämän jälkeisistä vuosistaan, on tehty lähes rikollinen. Pysyvä työkyvyttömyys hyväksytään juuri ja juuri eläköitymisen perusteeksi. Siitäkin käydään ankaraa kädenvääntöä jokaisen yksittäistapauksen kohdalla. Osa-aikaeläkkeen ehtoihin ollaan puuttumassa, koska väitetään, että osa-aikaeläkkeelle lähtee täysin työkykyisiä ihmisiä, jotka vain haluavat nauttia elämästä.

Mitkä ovat Puron ja muiden eläkeiän nostoa puuhaavien tavoitteet. Heidän mielestään ihmisten tulee olla markkinavoimien käytettävissä niin pitkään kuin mahdollista. Eläkkeelle ei pidä päästää ihmisiä, jotka vielä kykenevät nauttimaan elämästään ja ovat siten työkykyisiä. Lopullinen tavoite, täydellinen eläkejärjestelmä on tietysti sellainen, että työntekijät maksavat eläkemaksuja, mutta eivät ehdi nauttia eläkettä. Tähän päästään silloin, kun yksilöllinen elinikä on alempi kuin yleinen korotettu vanhuuseläkeikä ■

Tulipallon höyryvana leijuu kevyessä tuulessa Yorkin, Pennsylvaniana, taivaalla aikaisin torstaiamuna 6.9.2001. Kirkas valoilmio syöksyi itäisellä taivaalla kohti pohjoista lähellä horisonttia. Lentävä tulipallo pyyhkäisi keskisen Atlantin yli näkyen Virginiasta New Yorkiin. Viranomaisten mukaan kyseessä oli todennäköisesti meteori.

(AP kuva. Jason Plotkin. The York Dispatch.)

TÄHDENLENTOJA POSTIKESKUKSESSA

Black Holea alkaa vaivata dementia. Huomasin nimittäin, että tämän vuoden ensimmäisen Pasillin pakinan otsikko oli Tähdenvälejä Postissa. Eihän sille mitään voi. Tosiasiat on nöyrästi hyväksyttävä.

Sitä paitsi, eivät nuo otsikot aivan samaa tarkoita. Posti ei ole postikeskus, eikä päinvastoin. Tähdenväleissä kysymys on todellisista tähdistä ja niiden välisistä etäisyyksistä. Aurinkoa lähinnä oleva tähti, Proxima Centauri on 3,4 valovuoden päässä (1 valovuosi = tosi pitkä matka). Kaukaisimmat tähdet ovat yli 15 miljardin valovuoden (15 miljardia x tosi pitkä matka) etäisyydessä. Noin kaukaa ei yksittäisiä tähtiä tietenkään pysty erottamaan. Tähdenlennoissa ei kysymys tietenkään ole oikeista tähdistä. Auringon (ja se on vielä pienehkö tähti) tilavuus on miljoonakertainen Maahan verrattuna. On vaikea edes kuvitella sen minnekään lentelevän.

Meteori, eli tähdenlento syntyy, kun pienen pieni, muutaman milligramman tai gramman painoinen meteoriitti syöksyy maan ilmakehään. Meteoroidiksi puolestaan (tosin usein myös meteoriteiksi) kutsutaan kappaleita, jotka ovat pienempiä, kuin asteroidit, joiden koko on n.100 metrin ja 1000 kilometrin välillä ja joita taas nimitetään kansanomaisesti pikkuplaneetoiksi. Siis asteroideja. Suurin niistä (siis asteroideista) on Ceres (lausutaan kerees), jonka läpimitta on n. 1000 km. Jos Ceres iskeytyisi maapallon ilmakehään, kukaan ei puhuisi tähdenlennoista. Kukaan ei puhuisi itseasiassa mistään, ei edes Suomen Postista.

Ihan selvää, eikö vain?

Pitkä johdanto tietää tosi hyvää juttua. Oletteko kuulleet! Ettekö? Eipä hätää, en minäkään. Hätäpäissäni vain keksin koko sanonnan.

Kuulin eräältä postityönsankarilta seuraavan tarinan. Hän tekee raskasta työtä Raskaassa postissa. Runollista, mutta totta! Erään erikoisen raskaan työrupeaman aikana hän joutui puremaan hampaansa yhteen ponnistaakseen fyysisesti väsyneen kehonsa äärimmäiseen suoritukseen - sillä seurauksella, että hammas lohkesi ja siihen menneisyydessä laitettu paikka irtosi. Mutta eipä hätää tässäkin tapauksessa. Suomen Posti on ihmisystävyydessään lupautunut korvaamaan työntekijänsä äkillisestä hammassairaudesta syntyneet kulut.

No, työnsankari hakeutui välittömästi ja ensi tilassa hammaslääkäriin. Hammas paikattiin. Postimies kivuttomine purukalustoineen jatkoi vähäisen varallisuutensa kuluttamista vaatimattoman elämänsä ylläpitämiseksi ja hammaslääkäri, oman liikeideansa mukaisesti, ryhtyi perimään Postilta projektin aiheuttamia kuluja. Hyvässä uskossa kumpikin. Mutta kuinka ollakaan. Lupaukset ovat vain lupauksia. Jokakuukautisen taloudellisen lamavaiheen (kolme (3) viikkoa ennen tilipäivää) postimies sai hammaslääkäriltä ikävähkön ilmoituksen. Posti suostuu korvaamaan äkillisen hammassairauden hoidosta vain röntgenkuvauksesta ja puudutuksesta aiheutuneet kulut. Muutaman kymppin (10)!! Postimies sai kuin saikin maksaa 600 (kuusisataa) markkaa ja rapiat. Hammaslääkärikin oli otettu ja ilmoitti, ettei enää vastaanota Postin lähetteellä tulevia potilaita. Sen pituinen se.

Ei nyt sentään. Työnsankari ryhtyi peräämään oikeuksiaan. Niitä ei mistään löytynyt (nolla (0)). On kuulemma olemassa sopimus. Ja kun se on sopimus, on kuulemma kysymys sen tulkinnasta. Ja tulkin-

BLACK
HOLE

nasta kuulemma vastaa Postin ylilääkäri, nimeltään Jahkaaja tai jotain sinne päin. Hänen äkillisiä hammassairauksia koskeva korvaustulkinta on kuulemma seuraavankaltainen: hampaan kuvaus ja puudutus korvataan. Lisäksi juurihoidon ollessa kyseessä armollisesti myös hampaan avaus.

Että sellainen tapaus.

Kun on yleisesti tiedossa, että postimiehen tulot ovat juuri ja juuri riittävät mitä vaatimattomimman peruselämän viettämiseen ja että hammaslääkärimaksut ovat korkeita ja käteisellä tai olemattomalla maksuajalla maksettavia, ei hänen asemansa äkillisen hammassairauden yllättäessä ole häppöinen. Ainoa toivo on, että lääkefirmat pikaisesti kehittelevät mahdollisimman pitkäaikaisesti (kaksi, kolme (2-3) viikkoa) vaikuttavan puudutusaineen ja että hänellä on edes sen verran käyttövaroja, että hän voi ostaa paketin Xylitol-purukumia (terveellistä hampaille) väliaikaisen paikan korvikkeeksi juurihoidon ollessa kyseessä.

Tämä oli hyvä esimerkki siitä, että Posti osaa säästää myös ihmisten kärsimyksellä. Säästäminen on taas muutenkin muodissa. Postin 500 miljoonan (500 000 000) markan voitto uhkaa puolittua ja siitäkös on syntynyt paniikinomainen tappiomieliala. Tuotantojohtaja Salomaa (tai jotain sinne päin) on jälleen julistanut säästökampanjan alkaneeksi. Postikeskuksen on kuulemma säästettävä kaksi miljoonaa (2 000 000) markkaa. No, kahvitarjoilu on jo lopetettu. Silloin kun Salomaa itse oli postikeskuksen epäpätevänä johtajana, näin rankkoihin toimenpiteisiin ei jouduttu turvautumaan kertaakaan.

Joka vanhaa muistaa, sitä tikulla silmään! Black Hole auttaa! Käynnistetään Postikeskuksessa välittömästi ja yhteistoiminnassa projekti, jonka tarkoituksena on tutustua Joulusaaren (Indian Ocean) postaalisiin ja maahanmuutto-olosuhteisiin ja mahdollisten maahanmuuttajien asemaan paikallisen postilaitoksen työorganisaatiossa. Tutustumisen tulee olla riittävä ja sen kestoksi on hyvä valita kahden viikon ajanjakso. Menomatka tehdään suorinta tietä, lukuunottamatta välttämättömiä pysähdyksiä orientaalis-australialaisen alueen valovoimaisimmissa business-cityissä (lausutaan pisinssiti). Paluumatka tehdään Naurusaaren (Pacific Ocean) kautta. Siellä tutustutaan postilaitoksen tilanteeseen oloissa, jotka ovat seurausta kansalaisten oma-aloitteisesta elinympäristön täydellisestä tuhoamisesta lyhytnäköisen ja ahneen taloudellisen pyrkyryyden alttarilla - ja tietysti maahanmuuttajien olosuhteisiin. Naurulla vietetään toinen kaksi viikkoa, leväten auringossa ja nauttien toisten epäonnesta.

Matkalle otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä, 20 työnantajan edustajaa ja 30 työntekijöitten edustajaa. Matkan kustannukset päivä- ym. rahoineen lähentelee kahta (2) miljoonaa markkaa. Mutta koska tuotantojohtaja Salomaa (tai jotain) on asettanut ehdottoman kahden (2) miljoonan markan säästötavoitteen Postikeskukselle, on matka mitä ilmeisemmin peruttava. Punakynä käy! Työnantajan edustajien on ehkä vähän helpompi hyväksyä tästä projektista luopuminen, koska heitä on jo pitkään kismittänyt työntekijäpuolen yliedustus matkuvaikeiden kirjavassa joukossa.

Kun tähän mittavaan säästöön lisätään vielä hammashoidon kustannusten välttelemisestä ja kahvitarjoilun lopettamisesta koituneet säästöt, voi tuotantojohtaja (ent. postikeskuksen päällikkö) olla todella ylpeä omasta osuudestaan Postin satojen miljoonien (monta 100 x 1 000 000) markkojen voittojen puolesta käytävässä taistelussa.

Oiva Varjos

APPISJOEN AARRETARINA

Kultaryntäyksen aikana Appisjokisuussa, oli Annan-Kaapin tila, jossa Kaapi teki poronhoidon ohessa kauppaa kullankaivajien kanssa. Kaapilla oli myös karjaa, jonka antimet kelpasivat hyvin erämaassa ahertaville kullankaivajille. Kaapi vaati maksuksi aina kultaa, jonka kätki metsässä olevaan piilopaikkaan, kahden ison kiven väliin. Kätköpaikan tiesi vain hänen uskottu renkinsä ja kerran sairaana ollessaan Kaapi kertoi sen myös piialleen Annille. Kaapi ja renki kuolivat ja piika kävi katselemassa paikkoja. Anni löysikin kätkön, mutta juoksi pelästyneenä pakoon paikalta. Appisjoen aarretta ei ole tähän päivään mennessä löydetty.

Eräs Suomen kerrotuimmista aarretarinoista sijoittuu Lapin Ivalojoelle kuulun kultaryntäyksen jälkimaininkeihin. Tämä kultaromantiikan legenda on yhteenkiertynyt sekoitus historiaa ja myyttejä. Sitä voi tarkastella lähemmin ja irrottaa historiallisen kerrostuman myyttisestä. Gabriel Annanpoika Aikion ja Appisjokisuun kruununtilan historia erottuvat silloin metsän aarrekätkön myyttisestä kertomuksesta. Kirjailija Viljo Mäkipuro on kuvannut teoksissaan Appisjoen aarretarinasta sen täydellisimmän muodon:

”Menesjärvellä asuva lisakki Paadar kertoi 1883 syntyneen äitinsä Anni Paadarin olleen 18-vuotiaana palveluksessa Appisjoen suulla asuneella Annan-Kaapilla.

[...]Italossa pidettiin paljon lehmiä, joiden maito sekä poronlihaa ja kaloja myytiin kullankaivajille. Annin kertoman mukaan Kaapi vaati maksuksi aina kultaa. Kerran hän myi 700 poroa käsittävän token ja seuraavana kesänä osti rahoilla kultaa. Kullan hän kätki metsässä olevaan piilopaikkaan, josta ainoastaan hänen uskottu renkinsä oli tietoinen. Kätkössä oli varmasti paljon kultaa.”

”Kerran sairaana ollessaan Kaapi oli halunnut neuvoa Annille kätköpaikan siltä varalta, että renki lisakki ja hän kuolisivat ennen aarteen käyttämistä. Hän selitti paikan sijaitsevan jonkin matkan päässä Kultalaan vievästä polusta kahden toisistaan noin metrin päässä olevan ison kiven välissä. Siitä pitäisi kätköä hakea.”

”Kaapi kuoli seuraavana keväänä Marianpäivän jälkeen. Anni oli silloin ollut poropaimenessa ja nukahtanut auringonpaisteisessa lumikuopurassa. Unessa hän näki Kaapin saapuvan luokseen, helistävän kultaa sisältävää nahkapussia ja sanovan: ”Tässä on omaisuus.” Siihen hän heräsi ja kotiin saavuttuaan kuuli isäntänsä kuolleen juuri samaan aikaan.”

”Renki lisakki oli Kaapin kuoleman jälkeen hyvin vaitelias. Hänkin kuoli sitten seuraavana talvena. Anni kertoi kesällä käyneensä katselemassa Kaapin ohjeen tapaisia kiviä ja niiden aluskoloja. Erästä sellaista hänen kepillä kaivellessaan tuli näkyviin kuin vanhan kuparikattilan reuna. Hän yritti nostaa sitä esiin, mutta se oli kovasti painava. Silloin hän pelästyi, peitti kolon ja juoksi pois paikalta. Kenellekään hän ei ollut löydöstään, eikä Kaapin puheesta kertonut ennen kuin vasta vanhana pojalleen. Tälle hän sanoi, että nyt voisi jo mennä noutamaan kulta-aarteen pois. Hän kertoi tämän täysin vakavissaan.”

”Itse ei lisakki, eikä hänen Matti-veljensääkään ole aarretta käynyt etsimässä.”

Tarina on sittemmin kulkeutunut muiden Lapin kullasta kirjoittaneiden, kuten Seppo J. Partasen tai Pekka Luukkosen, kertomuksiin ja viimeksi Hartwallin Legenda-oluen pulloetikettiin.

Historiallisesti totuudenmukaista kertomuksessa on, että Gabriel Annanpoika Aikio eli Annan-Kaapi sai Ivalojoelta Abbis- eli Appisjoen suusta kruununtilan 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Gabriel Aikion talosta saivat Ivalojoen kultamiehet varmasti myös ostaa mm. maitoa ja poronlihaa. Veikko Väänäsen toimittamassa ”Hammastunturi - ihmisten erämaa” -kirjassa kerrotaan kuitenkin Annan-Kaapin ja Appisjokisuun tilan tarinalle jatkoa. Sen mukaan Kaapi ehti asua Appisjokisuun talossaan vain vähän aikaa, kun kevättulvan tuomat jäät

patoutuivat sen kohdalla syksytlvella jokisuuhun muodostuvaan paaneeseen ja veivät mennessään eteisen. Asuinpaikka osoittautui näin kovin kelvottomaksi ja Kaapi muutti Hammasjärven eteläpäässä olevaan Akuniemeen. Kutturalaiset ostivat puolestaan Kaapin Appisjokisuuhun jättämät rakennukset, pirtin, aitan ja navetan, jotka purettiin ja siirrettiin kylään.

Gabriel Aikion muutettua Hammasjärvelle hänen Appisjokisuussa valtiolta saamansa tila siirtyi takaisin kruunun maaksi. Myöhemmin Hammasjärveltä Annan-Kaapi muuttikin vielä Lemmenjoelle. Hammasjärven Akuniemeen muutti puolestaan Lassi-Uula West, joka oli tullut Inariin Annan-Kaapin pororenkinä. Akuniemen asuinpaikka tyhjeni lopullisesti vuonna 1918 Inarissa raivonneen espanjantaudin aikoihin. Lassi-Uulan kaksi poikaa ja yksi tytär menehtyivät tautiin. Westit muuttivat silloin Menesjärvelle. Lassi-Uulan ainoa eloon jäänyt poika oli Niila West, joka avioitui Kutturin-Niilan tyttären, Katrin, kanssa.

Näin ollen Appisjoen aarrekätön tarinalta putoaa todellisuus pohja pois. Annan-Kaapi asui vain lyhyen aikaa Appisjokisuussa, josta siis muutti ensin Hammasjärvelle ja sitten Lemmenjoelle. Miksipä kultakätkö olisi jäänyt kauas Appisjoelle? Toisaalta niinä vuosina, kun Kaapi asui Appisjoella, ei kukaan saanti Ivalojoella tai muuallakaan kulta-alueella ollut mitenkään runsasta. Kultaa saatiin silloin vuosittain vain jokunen kilo. Ivalojoella oli vain muutama valtaus ja toiminta keskittyi enemmänkin Sotajoen ja Laanilan ympäristöihin, josta tuskin monikaan olisi lähtenyt muonanhakumatkalle Appisjoelle. Kultakätkö ei siis olisi voinut olla suuren suuri.

Appisjoen aarretarinasta on olemassa vähemmän tunnettu selvästi kuvitteellinen versio. Kirjailija Ensio Rislakki eli nimimerkki Valentin julkaisi Suomen Kuvalehdessä vuonna 1931 sarjana matkakertomuksen Ivalojoelta. Hän oli käynyt lehden rahoittamana yhdessä Arne Laitakarin kanssa katselemassa vanhoja kultamaita ja huuhtomassa kultaa. Tämän matkan pohjalta Valentin kirjoitti lyhyen seikkailukertomuksen Ivalojoelta: "Lapin kullansijät", jonka Otava julkaisi seuraavana vuonna.

Valentinin kertomuksessa kolme helsinkiläispoikaa, Arvo, Erkki ja Lassi, matkustavat Ivalojoelle etsimään Erkin kadonneen sedän sinne kullonrakoon jättämää kultakätköä. Oppaanaan Ivalojoella heillä on Helamaa-niminen mies. He kokevat monia seikkailuja ja törmäävät metsärosvoihin ja vanhaan kullankaivajaan Abbiksen-Kustaaseen, joka elelee erakkona Appisjoella. Tämä tietenkin myöhemmin osoittautuu Erkin kadonneeksi sedäksi, joka kulta mukanaan lähtee myös paluumatkalle.

Tässä seikkailukertomuksessa oleva maininta kullonrakoon kätkeystä kullasta on kiinnostava. Myös tapahtumien sivuaminen Appisjokea viittaa siihen, että Valentinilla mahdollisesti on ollut mielessään jokin tarina, jonka hän kuuli kierrellessään vanhoja kultamaita. Ehkäpä Abbiksen-Kustaalla on ollut esikuva aivan kuten Helamaa on selvästi Suomen Kuvalehden Lapinretkikunnan oppaana toiminut Sakari Helamaa.

Metsän kätköpaikoilla on pitkä historia. Vainolaisen pelossa metsissä olevia karjapirttejä, eräkämppejä ja metsäsaunoja käytettiin piiloutumiseen sillä aikaa, kun omassa kotikylässä kävi hävitys. Myös veronkantajilta, papeilta, omilta palkollisiltaan ja joskus perheeltään oli tarpeen salata rikkautensa. Hopeat ja rahat kaivettiin silloin maahan johonkin helposti tunnistettavaan paikkaan, jonka vain kätkijä itse tiesi. Aarnihaudoista eli kätköistä kirjoittaa Johan Turi ensimmäisessä saamelaisen itsensä kirjoittamassa saamelaisen historiasta kertovassa teoksessa seuraavasti:

"Vanhat saamelaiset puhuivat paljon näistä kätköistä, miten niitä on maassa. Ja heidän puheistaan sai sen käsityksen, että he tiesivät suunnilleen, missä noita kätköjä oli; he puhuivat usein, että tässä on yksi kätkö ja että tässäkin paikassa on kätkö. Ja he hokivat lähtevänsä hakemaan niitä; mutta he pelkäsivät kätköjä, koska he olivat kuulleet joiltakuilta, jotka olivat ottaneet rahoja muutamista kätköistä, miten vaarallista se on.

Asia on niin, että jos löytää kätkön, jonka omistaja ja perilliset ovat kuolleet, se alkaa pelotella juuri kun astian reuna tulee näkyviin ja sen on saamaisillaan ylös. [...]"

Johan Turi jatkaa, että kätköt voitiin panna sanoilla ja niitä noudettaessa oli myös lausuttava loitsuja ja tehtävä taikoja. Kätköt kummittelivat ja niiden luona nähtiin öisin aarnivalkeita. Turi epäilee, että tuskin noita kätköjä oli olemassakaan. Appisjoen aarrekätön tarina on siis pohjimmiltaan aivan samanlainen kuin muutkin vanhan Lapin aarretarinat. Siinä on edustettuna vanhempi myyttisen aarrekätön kerrostuma ja myöhemmän ajan paikallishistorian kerrostuma. Appisjoen "aarretta" on siis turha etsiä. Mutta toisaalta, onhan jotakin voinut sinne unohtuakin.

Lähdekirjallisuutta:

Viljo Mäkipuro: Kulta-Lappia ja kullankaivajia

Johan Turi: Kertomus saamelaisista

Valentin: Lapin kullansijät

Veikko Väänänen (toim.): Hammastunturi - ihmisten erämaa

POSTILIITON PASILAN
OSASTO
PL 25
00231 HELSINKI

LÄHETÄ TIEDOT TÄLLÄ LOMAKKEELLA

OSOITTEENMUUTOSILMOITUS
UUSI OSOITTEENI ON:

ILMOITUS JÄSENREKISTERIIN
ELÄKKEELLE SIIRTYMISESTÄ TAI
JÄSENMAKSUN KESKEYTYKSESTÄ
NIMI:

OSOITE:

SIIRRYN ELÄKKEELLE
..... ALKAEN
JÄSENMAKSUN KESKEYTYSAIKA
.....

KESKEYTYKSEN SYY X
__VANHEMPAINLOMA /ÄITIYSLOMA
__ASEVELVOLLISUUS
__SIVIILIPALVELU
__OPISKELU
__MÄÄRÄAIKAINEN TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE
__VUOROTTELUVAPAA
__TYÖTTÖMYYSS
__HOITOVAPAA
__PITKÄ SAIRASLOMA
__MUU SYY
__EN OLE POSTILIITON PASILAN OSASTON JÄSEN

PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Kun jäsentiedoissasi tapahtuu muutoksia, muista ilmoittaa niistä Postiliiton toimistoon ja / tai osaston jäsensihteerille. Jokaisessa Postimies lehdessä on toiseksi viimeisellä sivulla ilmoituslomake, jolla helpoimmin pystyt kertomaan jäsenmaksuperusteen muuttumisesta alkamis- ja loppumisaikoihin. Samantapainen lomake löytyy Pasillin takasivulta. Käytä niitä. Säännösten mukaan sairasloman palkallinen jakso on pisimmillään kolme kuukautta, joten pitkien sairaslomien osalta jäsenmaksukin keskeytyy ja siitä pitää ilmoittaa. Osoitteenmuutokseen riittää, että teet virallisen osoitteenmuutosilmoituksen postissa Nimenmuutoksista pitää kaikkien ilmoittaa. Kun työnantajasi tai ammattiosastosi muuttuu, muista täyttää uusi jäsenmaksun perintävaltakirja. Tilinauhasta on hyvä seurata, että jäsenmaksut ovat oikein ja ajallaan peritty. Tämä on erityisen tärkeää työpaikan vaihdoksen yhteydessä ja pitkäaikaisten poissaolojen jälkeen (armeija, äitiysloma, vuorotteluvapaa ym.). Ikävin mahdollinen seuraus on, että työttömyyskorvaukset jäävät saamatta puuttuvien jäsenmaksujen takia.

JÄSENSIHTEERI SEIJA HAGMAN
020 451 7307

SCHIEWEKKIN TSEMPPI JA ROMAKKA TUURI TOIVAT MITALEITA AY-PINGIKSESSÄ

Schiewekin tsemppi ja romakka tuuri toivat mitaleita ay-pingiksessä. Seinäjoella saatiin viimeinkin puuttunut hopea Vapun alla. Pasilan osaston joukkue oli kutistunut tällä kertaa vain kaksimieheiseksi, (Nick Schiewek ja Markku Rautio), ykköspelaajan Pentti Ritalahden jouduttua jäämään kotiin (ne naiset), joten odotukset eivät olleet kovin korkealla. Luvassa oli kuitenkin hyvin järjestetyt kisat, vetäjänään Postin oma Jukka Kalliokoski, nuori mutta rutinoitunut ay- ja pingismies, joten Seinäjoelle oli mukava lähteä. Maine oli kiirinyt ja paikalle ilmaantuikin yli 90 peluria ympäri maata eri firmoista ja liitoista.

Puuttunut hopea saatiinkin sitten tuplana, sekä C-kaksinpelistä (Schiewek), että harrastelijat nelinpelistä (Schiewek - Rautio). Lisäksi Raution onnistui livahtaa kahdella voitolla jopa semifinaaliin 50v-kaksinpeleissä, kun kakkossijoitettu H. Nyberg (Pingiscenter) joutui jättämään paikkakunnan kesken kaiken (ne naiset!!).

Kisajoukkueessamme olivat mukana myös Juha Mustonen postipalveluista ja Eino Meri Helsingin osastosta. Mustonen onnistuikin mainiosti noustessaan harrastelijat kaksinpelissä pronssille. Meren pelit sujuivat tällä kertaa totuttua vaisummin, muutamia hyviä voittoja kuitenkin heltisi.

Ensi vuonna on vuorossa Jyväskylä ja eiköhän...

M. Kura